

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SANAYİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

18 Nisan 2012 Çarşamba

SANAYİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

18 Nisan 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/488)

Sayfa

1:36

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:36
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)	1:2
Ziya ALTUNYALDIZ (Güm.ve Tic.Bak.Müsteşarı)	2:3, 7
Mehmet ERDOĞAN (Gaziantep)	3:4
Ali ERCOŞKUN (Bolu)	4
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	4:5, 6
Ümit ÖZGÜMÜŞ (Adana)	5:6
Mehmet Ali SUSAM (İzmir)	6:7
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	7:8
Alim IŞIK (Kütahya)	8
Ömür Demir KIZILARSLAN (Eko.Araşt.ve Değ.Genel Müdürü)	9
Madde 1	9
Madde 2	9:10
Önerge	10
Gerekçe	10
Madde 3	10:11
Ünal KACIR (İstanbul)	11:12
Prof. Dr. Tekin MEMİŞ	11:12, 12
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	12
Madde 4	12:13
Ünal KACIR (İstanbul)	13
Madde 5, 6	13
Buket HİMMETOĞLU (TBB Hukuk Danışmanı)	13:14
Burak KIR (MOBİLSAD Başkan Yrd.)	14, 23:24
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	14:15, 22:23, 24, 26:27
Çiğdem AYÖZGER ÖNAL (YASED Temsilcisi)	15, 27:28
Orhan KARASAYAR (Hatay)	15:16, 23

Mustafa ÖZTÜRK	(Bursa)	16, 20, 24, 32
Ali ERCOŞKUN	(Bolu)	17
Bir Temsilci		17:18
Ümit ÖZGÜMÜŞ	(Adana)	18:19, 23, 34
İlknur DENİZLİ	(İzmir)	19:20
Ahmet Erdal FERALAN	(Nevşehir)	20:21
Soner AKSOY	(Kütahya)	21, 25, 28
Ünal KACIR	(İstanbul)	21:22, 26, 33, 34
Ömer SELVİ	(Niğde)	22, 25:26, 27
Birol ERDEM (Adalet Bakanlığı Müsteşarı)		24:25, 34
Yılmaz KURTAY (MOBİLSAD Yönetim Kurulu Üyesi)		26
Cihan KANLIGÖZ (Ulaştırma Bak. Temsilcisi)		28
Ziya ALTUNYALDIZ (Güm.ve Tic.Bak.Müsteşarı)		29, 34
İsmail YÜCEL (İç Ticaret Genel Müdürü)		29
Prof. Dr. Tekin MEMİŞ		30:32, 33, 34, 35, 36

Açılma Saati: 10.13

Kapanma Saati: 13.16

18 Nisan 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.13

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, Hükümet adına katılan çok Değerli Adalet Bakanlığı Müsteşarımız ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarımız, çok değerli bürokrat arkadaşlarımız, değerli davetli arkadaşlarımız ve basın mensubu arkadaşlarımız, hepiniz hoş geldiniz.

Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Bugün (1/488) esas numaralı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nı görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

18/1/2012 tarihinde yaptığımız toplantıda, alınan karar gereğince bir alt komisyon kurulmuştu. Alt komisyon çalışmalarını tamamlamış olup rapor ve metni dağıtılmıştır. Alt komisyonda yapılan çalışmalar hakkında Sayın Milletvekilimiz Mehmet Erdoğan'a birazdan söz vereceğim. O Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan yaptıkları çalışmalarla ilgili genel bir değerlendirme alacağım. Ancak bu değerlendirmeden evvel, Hükümet adına katılan çok değerli 2 müsteşarımıza sırasıyla söz vereceğim.

İlk sözü Adalet Bakanlığı Müsteşarımıza veriyorum.

Buyurun Müsteşarım.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkanım, teşekkür ederim efendim.

Efendim, ben kısaca, uygun görürseniz, bu kanuna neden ihtiyaç duyuldu ve sadece hazırlanış süreciyle ilgili bilgi arz etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili olarak Hükümet adına görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Hepinizi şahsım ve Hükümetimiz adına saygıyla selamlıyorum.

Son yıllarda ülkemizde ve dünyadaki gelişmelerin yanı sıra Avrupa Birliği sürecinde, başta temel kanunlar olmak üzere mevzuatımızda köklü ve reform sayılabilecek değişiklikler yapılmıştır. Bu bağlamda Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Kabahatler Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu yürürlüğe girmiş, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilerek yasalaşmış ve 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Temel kanunlarda 2000'li yılların başından bu yana yapılan değişiklikler yanında, başta bilgisayar teknolojisi olmak üzere, bilim ve teknoloji alanında çok hızlı bir ilerleme yaşanmaktadır. Bu ilerlemeye paralel olarak bazı özel alanlarda da yasal düzenlemeler yapılması zorunluluk olarak kendini göstermektedir. Bu kapsamda, başta bilgisayarlar olmak üzere, İnternet'e bağlanabilen cep telefonları, bankamatikler, İnternet bankacılığı gibi herkesin benimsediği bilgi teknolojilerine ait ürünler ve bilgi toplumu hizmetleri modern hayatta insanlığın yaşamını kolaylaştırmak için çok büyük imkânlar sunmaktadır. Bunun sonucu olarak çok hızlı gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri, haberleşme, bankacılık, sağlık ve ticaret gibi günlük hayatın hemen her alanında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bu gelişmeler sağladıkları büyük faydaların yanında beklenmedik sonuçlar da doğurmakta, hukukun tüm alanlarında yeni tanımlar ortaya çıkarken, bazı uygulamalar vatandaşların mağduriyetine neden olabilmektedir. Gerçekten de bilgi teknolojisinin gelişmesiyle birlikte İnternet, erişim, içerik sağlayıcı, hizmet sağlayıcı, aracı hizmet sağlayıcı gibi hukukun tüm dallarını ilgilendiren yepyeni kavramlar ortaya çıkmıştır. Yeni kavramlar ve yeni alanlar hukuk alanında eski sistem ve mevzuatla çözümlenemeyen, önceliklerle benzeşmeyen yeni sorunların ve bu doğrultuda klasik hukuk kurallarının da elektronik ortam dikkate alınarak yeniden revize edilmesi ihtiyacının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yaşanan bu gelişmelere paralel olarak 35 milyon İnternet kullanıcısının

bulunduğu ülkemiz dünyada şu an 12'nci sıradadır. Bu rakamın e-ticaret'e yansımalarına gelince, 2011 yılı içindeki e-ticaret pazar hacmi 2015 yılına göre 16 kat artışla 23 milyar Türk lirasına çıkmıştır. Türkiye 2011 yılında oransal olarak Hindistan'dan sonra dünyada en hızlı büyüyen 2'nci e-ticaret pazarı olmuştur. Diğer taraftan, elektronik ticaret alanında dünyada önemli pazar paylarına sahip şirketler ülkemizde e-ticaret yatırımlarını artırmıştır. Bunun sonucu olarak 2010 ve 2011 yıllarında ülkemiz e-ticaret sektöründe yaklaşık 750 milyon dolar tutarında doğrudan yabancı yatırım girişi olmuştur ülkemize.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; elektronik ticaretin gün geçtikçe yaygınlaşması, özellikle bu teknolojilerin sınır tanımaması ve küresel bir hâl alması ülkelerin birlikte ortak çözümler bulma ve standartlar oluşturma mecburiyetini beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda Avrupa Birliği de bu alanda üye ülkeler arasında yeknesak bir uygulama sağlamak üzere 2000 yılında 31 sayılı Elektronik Ticaret Yönergesi ile 2002 yılında 58 sayılı Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Verilerin Korunması Yönergesi'ni yürürlüğe koymuştur. Tasarının amaçlarından biri de söz konusu yönergeler ile Türk hukuku arasındaki uyumun sağlanmasıdır. Türk hukukunda doğrudan bilgi toplumu hizmetlerini konu alan ve az önce belirtilen Avrupa Birliği yönerge hükümlerinin bir kısmına çeşitli yasal düzenlemelerde yer verilmiştir. Bu kapsamda 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'la İnternet ortamında rol oynayan içerik, erişim ve yer sağlayıcı gibi aktörlerin sorumlulukları belirlenirken, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda elektronik ortamda sözleşme yapılabilmesine imkân sağlayacak düzenlemelere yer verilmiştir. Bununla birlikte düzenleme yapılmayan ve vatandaşları mağdur eden çeşitli sorunlar hâlen mevcudiyetini devam ettirmektedir. Örneğin, uygulamada kimi zaman vatandaşlar İnternet üzerinden alışveriş yaparken sipariş onaylaması aşamasında yanlış ücret bilgileri ile aldatılmakta, çeşitli bahanelerle alıcıya gösterilen ücretten daha yüksek bir tutar fatura edilerek mağdur edilmektedir. Öte yandan, dünyada "spam" olarak adlandırılan istenmeyen elektronik iletilerle hem vatandaşların hem de servis sağlayıcılarının zaman ve kaynak kaybına neden olunmaktadır.

Elektronik ticarete ilişkin Avrupa Birliği müktesebatının bazı hükümlerine az önce yukarıda bahsedilen kanunlarda yer verilmiştir. Bu nedenle tasarıyla sadece diğer kanunlarda eksik olan elektronik ticarete ilişkin ana ilkeler düzenlenerek devam eden sorunların da çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır. Ayrıca diğer temel kanunlarda düzenlenen kavram ve müesseselerin yeniden tanımlanmasına ihtiyaç görülmemiştir. Bu alandaki beklentilerin karşılanması amacıyla Bakanlığımızca 2 Haziran 2009 tarihinde bilim adamları, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, meslek kuruluşları temsilcileri ve Bakanlığımız temsilcileri ile sivil toplum örgütleri temsilcilerinden oluşan Bilim Komisyonu kurulmuştur. Kanun tasarısı 30 Aralık 2009 tarihinde 168 kurum ve kuruluşun görüşüne sunulmuş, 26 Temmuz 2010 tarihinde Başbakanlığa, 27 Aralık 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir. 12 Haziran 2011 tarihinde gerçekleştirilen genel seçimler nedeniyle önceki yasama döneminde kanunlaşmadığı için kadük kalan tasarı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca yenilenmiş ve esas komisyon olarak yüksek Komisyonunuza, tali komisyon olarak da Adalet Komisyonuna, Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı üzerinde Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşmeler yapılmış ve söz konusu komisyonlar raporlarını sunmuşlardır. Bilindiği üzere tasarı 18 Ocak 2012 tarihinde Komisyonunuzca gündeme alınarak genelî üzerindeki görüşmeleri müteakiben verilen önerge doğrultusunda tasarının kurulacak bir alt komisyon tarafından incelenmesine karar vermiştir. Oluşturulan alt komisyon ise ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile sektör temsilcilerini 25 Ocak 2012 ila 22 Mart 2012 tarihleri arasında yaptığı beş toplantıda dinleyerek tasarıya ilişkin tüm görüşleri, eleştirileri ve talepleri ayrıntılı şekilde ele almış ve değerlendirmeye tabi tutmuştur. Tasarının kanunlaşması yönünde yapacağınız değerlendirme ve katkılar bizim için çok önemli ve kıymetlidir.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken tasarının yüksek tasviplerinizle Komisyondan geçmesini umut eder, vereceğiniz katkılardan dolayı şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Yine Hükümet adına ikinci sözü Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarımıza veriyorum.

Buyurun Müsteşarım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı adına bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Efendim, Elektronik Ticaret Yasa Taslağı, özellikle çok Değerli Başkanımıza, Alt Komisyon Başkanımıza ve Komisyonumuzun değerli üyelerine, düzenlenmeyen bir alanın ve hızla gelişen, büyüyen ve gerçekten dünyada perakende sektöründe çok önemli bir büyüklüğe ulaşma istidadı gösteren bir alanın düzenlenmesi hususunda tüm sektör temsilcilerinin görüşlerini de işin içine

katmak suretiyle, bakanlıklarımızın da katkısıyla çok önemli bir alanı düzenleme noktasında göstermiş oldukları çalışma nedeniyle izninizle öncelikle teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Efendim, 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’de elektronik ticaretin geliştirilmesi ve büyütülmesiyle ilgili Bakanlığımıza görev verilmiştir. Bu çerçevede taslakta da sizlerin tasvibiyle Bakanlığımız uygulayıcı Bakanlık olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda, önümüzdeki dönemde özellikle ikincil düzenlemelerde, Bakanlığımız, elektronik ticaretin gelişmesi ve özellikle taslakta ifade edildiği şekliyle şeffaf ve güvenli bir şekilde yürütülmesi ve bu anlamda perakende sektörü içerisinde daha çok yer alması, uluslararası büyüme istidatını yakalaması ve bunun Bakanlığımızın görevleri arasında tüketicinin korunmasının da yer alması itibarıyla tüketici haklarının korunması ve gözetilmesi ve özellikle istenmeyen e-maillerin önlenmesi, ancak bütün bunların bir denge içerisinde yürütülmesi yönünde taslakta yer alan hükümlerle ilgili tüm Bakanlık tasvibimizi sizlerle paylaşmak isterim.

Bunun sonucunda, önümüzdeki dönemde öngörülen bakanlıklarla birlikte bu alanın gelişmesi ve büyümesi adına Bakanlık olarak tüm çalışma arkadaşlarımızla birlikte her türlü gayreti göstererek alanın gelişmesine gerekli özeni göstereceğimizi burada ifade etmek isterim. Taslağın, özellikle elektronik ticaretin başlı başına özgün bir taslak olarak ortaya çıkması ve tüm boyutlarıyla, hem hizmet sağlayıcı, aracı hizmet sağlayıcı, istenmeyen maillerin engellenmesi ancak bütün bunların ticaretin gelişmesinin önüne geçmemesi, bunun da mutlaka ön planda tutulması itibarıyla bir denge taslağı olduğunu ifade etmek herhâlde yanlış olmayacaktır.

Bu çerçevede yüksek tasviplerinizle tasarının yasallaşması yönünde gerekli çalışmalar yapacağınızı ve bu nedenle teşekkürlerimizi arz ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Hem kanunun sahibi Bakanlık olarak hem de uygulayıcı Bakanlık olarak Komisyonumuza verdiğiniz genel bilgiler doğrultusunda ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Şimdi, çok başarılı bir şekilde alt komisyonda çalışmalarını sürdüren Alt Komisyon Başkanımız ve üyelerine çalışmalarıyla ilgili bize kısa bilgiler vermek üzere söz veriyorum.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Başkanlığımızda Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun, Bursa Milletvekili Mustafa Öztürk, Adana Milletvekili Ümit Özgümüş ve Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’dan oluşan Alt Komisyon 25 Ocak, 1 ve 16 Şubat, 7 ve 22 Mart 2012 tarihlerinde gerçekleştirdiği beş alt komisyon toplantısında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile çok sayıda sektör temsilcisinin katılımı suretiyle Alt Komisyon çalışmalarını tamamlamıştır. Bize görev tevdi eden Komisyon Başkanımıza, üst Komisyon üyelerimize teşekkür ederken Alt Komisyon üyesi arkadaşlarıma değerli katkılarından ve özveri ile çalışmalarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Adalet Bakanlığınca hazırlanan tasarı 16 madde ve 1 geçici madde olmak üzere toplam 17 maddeden oluşmaktadır. Tasarıyla elektronik ticarete belli standartlar getirilmek suretiyle e-ticarete güvenilirlik niteliği kazandırılarak ticaret hacmimizi artırmak amaçlanmıştır. Ayrıca konuyla ilgili Avrupa Birliği direktiflerine de uyum sağlanacaktır.

Alt Komisyonda tasarının genelinde kavram bütünlüğünü sağlayıcı ifade değişiklikleri yapılmıştır. 2011 yılında kanun hükmünde kararnameyle yürürlüğe giren düzenlemelere uygun olarak redaksiyon kapsamında değişiklik yapılmıştır. Bakanlık isimleri ve teşkilat kanunlarında değişiklik içeren hükümlerle ilgili hususlarda redaksiyon yapılmıştır. Tanımlar maddesine “aracı hizmet sağlayıcı” kavramı da ilk defa dâhil edilmiştir. 3’üncü maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendinde bilgi ve iletişim sektörünün hızlı ve dinamik yapısı dolayısıyla uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlere meydan vermemek için hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılarının sunacağı tanıtıcı bilgilerin yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

Sektörden gelen talepler doğrultusunda alıcının kendisi ile iletişime geçmesi için iletişim bilgilerini vermesi hâlinde reklam amaçlı olmayan, bilgi amaçlı, ticari elektronik iletiler için onay alınmaksızın elektronik iletilerin gönderilebilmesine imkân sağlanmıştır.

Elektronik ticaretin geliştirilmesi amacıyla elektronik ticaret yapmayan ancak e-ticaret için gerekli ortamı sağlayan aracı hizmet sağlayıcıların içerikten sorumlu tutulmamasını sağlamaya yönelik bir hüküm, “aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri” başlığı altında yeni 9’uncu madde olarak metne dâhil edilmiştir.

“Ön belleğe almadan dolayı sorumluluk” başlıklı 9’uncu maddesinin teknik olarak 5651 sayılı Kanun’da düzenlenmesi kanunların bütünlüğünü sağlamak ve hukuk tekniği bakımından daha uygun olacağından tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarının 12'nci maddesinin üç numaralı fıkrası uygulamada sıkıntı yaşanmaması amacıyla idari para cezalarını verme yetkisinin merkezde bakanlığın ilgili genel müdürlüğüne, taşrada ise bakanlığın il müdürlüklerine devredilebileceğine ilişkin bir hüküm eklenmiştir.

5 Kasım 2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 50'nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkralarla sektörden gelen talepler doğrultusunda işletmeciler tarafından önceden benzer ürün ve hizmetlere ilişkin haberleşme yapılacağı konusunda bilgi verilerek iletişim bilgilerinin alınması hâlinde önceden izin alma şartı olmaksızın haberleşme yapılmasına imkân sağlanmıştır.

Yürürlük maddesini düzenleyen 15'inci maddesindeki "altı ay" ibaresi sektörden gelen talepler doğrultusunda sektörün gerekli altyapıyı hazırlamasını teminen 1 Ocak 2013 olarak değiştirilmiştir.

Arz edilir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Yine Komisyon üyesi arkadaşımız Ali Ercoşkun, buyurun.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve değerli katılımcılar; öncelikle ben Alt Komisyon Başkanımız Mehmet Erdoğan Bey'e teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten benim de ilk dönemim ve ilk çalışma alanım olmasına rağmen gerek sivil toplum örgütleri gerekse sektör temsilcilerinin tamamının katılımıyla olabilecek her boyutun tartışılacağı ortamların hazırlanması anlamında Sayın Başkanımıza, Komisyon üyelerimiz Mustafa Öztürk Bey, Ümit Özgümüş Bey ve Emin Haluk Ayhan Bey'e de her türlü konuyu açık bir şekilde ve tamamen siyasi bir kaygı taşmadan, en iyisini nasıl yaparız düşüncesiyle katılımlarından dolayı teşekkür ediyorum. Burada Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da ilk defa konusu geçen yani "hizmet sağlayıcı", "aracı hizmet sağlayıcı" gibi tanımların yapıldığına şahit oluyoruz. Bu da bundan sonraki süreçlerde oluşturulacak kanunlar anlamında da bir taban teşkil ediyor. Ben bu anlamda Komisyonun çalışmaları için tekrar tüm Komisyon üyelerine ve Başkanımıza teşekkür ediyorum. Katkılarından dolayı da sektör temsilcilerine ve değerli kamu görevlilerine de ayrıca teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Sayın Başkana ve alt komisyon üyelerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Ayrıca çalışmalar dolayısıyla katılan kurum ve kuruluşların temsilcileriyle basın mensuplarına da teşekkür ediyorum.

Şimdi, gerekçede bizim tasarının amaçlarından birinin, daha doğrusu temel olan şeyin Avrupa Birliğinin ilgili direktifiyle Türk hukuku arasında uyumun sağlanması olduğu açık ve net bir şekilde belirtiliyor. İstenmeyen elektronik postalara ilişkin de bir düzenleme öngörülüyor. Esasen dünyada iki ayrı metod kullanılıyor. Biri, bağımsız bir kanun olarak yer alması mevzuatta, ikincisi de mevcut mevzuata dercedilmesi bu hususların. İki alanda genel bir düzenleme yapılıyor. Bilgi veren ve hizmeti sunanlar için getirilen yükümlülükler önemli. İkincisi de, istenmeyen elektronik postalara ilişkin hususların burada yer alması.

Şimdi, hadiseye baktığımız zaman gerçekten bazen kabul edilen bir yasa ile yaşantıya yeni olanak ve düzen getiriliyor. Bu, yasanın öncülüğü demek. Bazen de yasaların öngörmediği ve tıkamak istediği düzenler yaşamın ve ekonomik zorlukların etkisi sonunda yürümeye ve işlemeye başlıyor. Bu durum yasaların arkadan yetişerek toplumun uygulamakta olduğu olgulara biçim vermesi. Bu hususun bununla da ilgili olduğunu ifade etmek istiyorum. Benim tasarıyla ilgili ifade etmek istediğim -çok uzatmayacağım ama birkaç hususu da değinmek istiyorum- tasarının ekonomik anlamdaki etkilerinin gerçekten biz ileriye doğru hiçbir projeksiyonunu ve tahminini göremiyoruz. Ekonomik etkilerinin iç ticarette, dış ticarette ne olabileceğine dair yeterince bilgi ve projeksiyon yok. Hâlbuki, hakikaten son sıralarda çeşitli dokümanlarda çeşitli ülkelerin bunun, elektronik ticaretle gerçekleştirilen olayın millî gelirin belirli düzeylerine ulaşip ulaşmadığı hususlarında, hangi ülkelerde ne kadar ulaşip ulaşmadığı hususunda birtakım bilgilerin yer aldığı kesin ama bizde böyle bir şeyi elde etmemiz mümkün olmamış.

Şimdi, tasarı AB direktifleri çerçevesinde hazırlanmış bir tasarı. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin tasarıyla irtibatı pek yok bana göre. Her AB mevzuat değişikisinde yeni kanun çıkarılmasına gidilmesinin de bu tasarıyla önlenmesi lazım, onu da ifade etmek istiyorum.

Konu gerek AB gerekse diğer ülkelerde düzenlemelere tabi kılınmış. Ara hizmet sunucuları önemli bir husus teşkil ediyor. Yurt dışı ile yapılacak elektronik ticarete ilişkin hususlarda yeterince burada açıklık yok. Teknoloji çok hızlı geliyor, buna ayak

uydurulması gerekli. Buna ayak uydurmaya imkân sağlayacak düzenlemelerin de burada yer alması, o esnekliğin yer alması gerektiğine inanıyorum.

Bir diğer önemli husus, Türk Ticaret Kanunu ile yürürlüğe girmeden aksaklıkları ihtiva eden hususlar kamuoyu gündemine yoğun bir şekilde gelmeye başladı. Sanıyorum yeni bir tasarı bugünlerde önümüze gelecek gibi gözüküyor, basından öğrendiğimiz kadarıyla bunu. Bununla da ilişkilendirmenin faydalı olacağı kanaatindeyim.

İstenmeyen elektronik postalara ilişkin problem hakikaten alt komisyondaki görüşmeler esnasında en büyük hususu teşkil etti, en çok bunun üzerinde konuşuldu. Dolayısıyla belki ifade tarzım yanlış olabilir ama çıkar gruplarının kendi çıkarlarını veya ekonomik menfaatlerini daha teknik bir ifadeyle korumayı arzu etmeleri kadar doğal bir şey yok. Ancak yeni bir yasal düzenlemenin başlangıcında bizim de rekabeti sağlayacak gelişmelerin önünü açmamız lazım. Bu konuda ben Komisyonun yeteri kadar hassas olduğu kanaatindeyim ama talepler olabilir.

Finans sektörüyle ilgili hususlarda sanıyorum sigortacılıkla bankacılıkta biraz problem ortaya çıktı. Bankacılık kendisiyle ilgili bu hususa ilişkin mevzuatın ayrı bir şekilde düzenlenmesi gerektiğini öne sürdü. Sigortacı arkadaşlar da, kendi acenteleri olduğu şirketleriyle olan ilişkilerinin bu kanunda düzenlenmesi gerektiğini, bu hususa ilişkin şeylerin de bu kanunda düzenlenmesi gerektiğini ifade ettiler.

Bir diğer husus, bu hususun geliştirilmesi, önünün açılmasını ifade ediyoruz. Yeni teşvik mevzuatında buna ilişkin birtakım ilişkilerin de dercedilmesi gerektiğine de ben şahsen inanıyorum, bunun da dikkate alınması gerektiğine inanıyorum.

Konunun taraflarının, biraz önce ifade ettiğim gibi, kendi ekonomik menfaatlerini koruması, savunmaları gayet doğaldır. Bunu da burada Komisyonun takdiriyle nihai hâle getireceğiz. Şimdilik ifade edebileceklerim bu kadar.

Çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Özellikle bu e-ticaretin teşvikiyle alakalı ilgili Bakanlığımızın teşvikle ilgili çalışmalarını ileride o yasa içeride düzenlemesinde fayda var. Bu, önemli bir noktayı.

Ümit Bey, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Oraya geçmeden önce bir şey söyleyeceğim: Elektronik ticaretle ilgili daha önce yapılan yatırımların... Gerçi tasarı hâline gelmedi ama kamuoyuna açıklanan hadisede sanıyorum 1.000 TL'den 1 milyon muydu? Yirmide 1'e düşüyor değil mi, hatırladığım kadarıyla teşvik unsuru bu sektörde. Onunla ilgili demek ki önceden... Şu anda müspet gibi gözüküyor yaptığımız şey ama daha önce uygulamaya konulan ve netice alınamayan bir husus var, onun da dikkate alınması gerektiğine inanıyorum, rakamları var, veririm. Ben de bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli konuklar; ben de sizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Arkadaşlarımın da bahsettiği gibi, gerçekten çok örnek bir çalışma oldu. Gönül isterdi ki Türkiye Büyük Millet Meclisi bu çalışmaları, gerek Komisyonun gerek alt komisyonun çalışmalarını bir videoya kaydetsin, özellikle bu istenmeyen görüntülerin olduğu bazı komisyonlarda komisyonlar nasıl çalışmalı, nasıl demokratik bir ortamda, özgür bir ortamda çalışmalı ve bütün düşünceleri almalı, örnek olarak gösterilmesini gönülden geçirmiştik.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Neyle mukayese edersek?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başta Millî Eğitim Komisyonu ya da istenmeyen görüntülerin olduğu komisyonlarda. Çünkü bu taslak ilk başta geldiğinde, o zaman da görüşümü belirtmiştim, elektronik ticaretin düzenlenmesinden çok biraz tüketici komisyonu gibi istenmeyen mail'lerin alınmasını engelleyen bir taslak şeklindeydi. Ancak çeşitli derneklerin, çıkar gruplarının, odaların görüşlerini dinledikçe burada görüşlerimizde epey değişiklik oldu ve ideale yakın bir taslak ortaya çıktı diye düşünüyorum. Ama Sayın Başkan, ilk katıldığım toplantıdan itibaren hâlâ içime sinmeyen bir madde var, o da 6'ncı madde. 6'ncı maddede biz yine elektronik iletilerin gönderilebilmesi için önce izin alınması gerektiği maddesini koyduk oraya. Biz tabii burada elektronik ticaretin düzenlenmesini yaparken aynı zamanda elektronik ticaretin önünü de açmak zorundayız. Bu, çok ciddi biçimde elektronik ticareti kısıtlayacak bir madde olarak hâlâ içime sinmedi çünkü bir firma ne ürettiğini, ne yaptığını veya ürününün avantajlarını tüketiciye anlatmadan sadece "Ben size mail göndermek istiyorum, firmamı tanıtmak istiyorum, ürünümü tanıtmak istiyorum." diye bir mail gönderdiğinde muhtemelen bunun yüzde 50'sinin geri dönüşü olmayacaktır. Yani ya yüzlerce mail arasında kaybolacaktır veya tüketici ya da alıcı gerçekten o adamın

emek sarf ederek, sermaye koyarak ürettiği ürünün ne olduğunu bilmeyecektir. Onun için baştan beri öneri getirmiştım, hizmet sağlayıcılar, üreticiler, satıcılar ilk mail'lerini izin almadan göndersinler ama daha sonra yönetmelikte belirlenecek şekilde o sayfanın altına mutlaka bütün firmaların, bütün mail'lerin aynısını kullanacağı bir formatta çok basit biçimde eğer bir daha o mail'i almak istemiyorsa reddetme imkânı sağlayan veya o formattaki o küçük karenin veya dikdörtgenin üzerinde, sol tarafta Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, sağda da hizmet sağlayıcı firmanın logosunun olduğu, gören tüketicinin, alıcının onun ne olduğunu görür görmez anlayacağı biçimde bir işaret, bir kare, bir dikdörtgen, bir şey koyarak reddetme imkânı sağlayalım, elektronik ticaretin önünü açalım derim. Alt komisyondan bu şekilde geçmedi ama Komisyonda düzeltilmesi elektronik ticaretin önünü açacaktır diye düşünüyorum.

Bir de dün akşam son metni kontrol ederken bir teknik hata yapıldığını düşünüyorum. Biz alt komisyonda özellikle SMS'lerin gönderiminde siyasi mesajların ticari mesaj olmayacağı yönünde bir kanaate vardık ve eğer bu şekilde geçerse yani şu değiştirilen mevzuatta, 5'inci maddede "İşletmeciler tarafından abone ve kullanıcılara önceden izinleri alınmaksızın otomatik arama makineleri, faksalar -şunlar bunlar- pazarlama, siyasi propaganda veya cinsel içerik iletim gibi maksatlarla istek dışı haberleşme yapılamaz." Alt komisyonda biz o siyasi maddenin çıkarılması konusunda mutabakat sağlamıştık. Çünkü bu şekilde milletvekilleri başsağlığı mesajı da gönderemez ya da o gün Mecliste konuşma yapacaksa "Ben bugün konuşma yapacağım." diyemez ya da bayramlarda, yılbaşlarında bir kutlama mesajı da gönderemez. Sanıyorum, yanlış hatırlamıyorum, alt komisyonda bu konuda mutabakat sağladık bu çıkarılsın diye ama metinde tekrar görüyorum.

BAŞKAN – Hangisi ?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Değiştirilen mevzuat 14/5. Onun da düzeltilmesinin doğru olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – O, Haberleşme Kanunu'yla alakalı zannediyorum.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama bizdeki kanun Haberleşme Kanunu'nu değiştiren kanun. Yani biz bunu çıkarırsak Haberleşme Kanunu değişecek o şekilde.

BAŞKAN – Peki, o maddeye geldiğimizde onu da dikkate alalım.

Alt komisyon arkadaşlarımıza tek tek söz verdik. Gerçekten, bütün Komisyon üyelerimizin, katılımcıların da memnun olduğu ve çok geniş anlamda bir çalışma gerçekleştirildi, ben de bu emeklerinden dolayı kendilerine teşekkür ediyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bir cümle.

Özellikle Tekin Hocama teşekkür etmeyi hepimiz atladık galiba, hassaten teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli Bakanlık yetkilileri; bu konuşmayı yapma gereğini, burada alt komisyon çalışmaları sonrasında Gümrük Ticaret Bakanlığı Müsteşarımızın ve diğer arkadaşlarımızın konuşmalarının içeriğinden yola çıkarak ihtiyaç duydum. Öncelikle alt komisyondaki çalışmaları ve uyum içerisinde bir yasal düzenleme yapma konusundaki iş birliğini ben de takdirle ve saygıyla karşılıyorum ama bu anlayışın bu yasama sürecinin tümüne egemen olması da gönlümüzün arzusudur. Bakınız, ben ikinci dönem milletvekilliği yapıyorum, ondan önce de esnaf odalarında birlik başkanlığı yapıyordum. Yıllardır perakende ticaretle ilgili yasayı bu Komisyona getiremiyoruz. Elektronik ticareti getirirken dedi ki Sayın Müsteşar: "Düzenlemede boşluk var, bu boşlukları ortadan kaldırmak için bu yasaya ihtiyaç vardı, bunu yaptık." Doğrudur.

Sayın Emin Haluk Ayhan dedi ki: "Avrupa Birliğiyle uyum sağlanması için bu yasaya ihtiyaç vardı, bunun yapılmasına ihtiyaç vardı." Doğrudur.

Peki, soruyorum size şimdi: Perakende piyasasını düzenlemek için boşluk yok mu? Avrupa Birliğinin uyum yasaları içerisinde, haksız rekabetle, bu konunun düzenlenmesine ihtiyaç yok mu? Bu nokta itibarıyla tam 1999 yılından itibaren Mecliste bekleyen çeşitli milletvekillerinin verdiği, iki dönemdir de benim yenilediğim bu yasayı neden bir türlü komisyonlara getiremiyoruz? Hangi güç bu yasanın buraya gelmesini engelliyor, bunu anlamakta büyük zorluk çekiyorum.

Birinci dönemde yaptığım çalışmalarda bana bu sözler bakanlar tarafından verildi. O dönemin Meclis Başkanı olan Sayın Mehmet Ali Şahin tarafından verildi. Sayın Zafer Çağlayan tarafından verildi, Sayın Nihat Ergün tarafından verildi. Bu dönem bu anlayışla gittim Sayın Hayati Yazıcıyı makamında ziyaret ettim, "Hayırlı olsun" dedim, bu yasanın ihtiyacını anlattım ve bu yasayla ilgili katkı koymak, partiler üstü bir noktada bu yasanın bu Komisyona gelmesi için çalışma yapmaya her türlü katkıyı koymaya hazır

olduğumu belirttim. Sayın Komisyon Başkanımıza gittim, ziyaret ettim, “Hayırlı olsun” dedim ama bu yasanın getirilmesinin kendisinin bu Komisyon Başkanlığı döneminde olması için özel ricada bulundum.

Değerli arkadaşlar, her yasa çıkıyor, bu yasayı bu komisyonlara getirme gücünü bir türlü sağlayamıyoruz. Sayın Müsteşar da buradayken bir kez daha kendisine iletmek istiyorum. Bana kimse demesin ki Türk Ticaret Kanunu’yla bunları çözdük diye. İç Ticaret Genel Müdürümüz oradan bazı şeyler söylüyor, çözülmez, çözülmüyor da. Bunu da çok açık söyleyeyim. Haksız rekabet şu an yaşanıyor ve bu elektronik ticaretle de büyükler bir kez daha bu piyasada küçükler karşısında çok etkin ve güçlü konumda olacaklardır. Bu çerçevede içerisinde binlerce esnafımızın, milyonlarca esnafımızın çaresizliği ve kendi kaderine terk edilmişliği devam ediyor.

Avrupa Birliği tümüyle şunun altını çiziyor: Artık Avrupa Birliğinde de bu büyük alışveriş merkezleri ve perakende piyasasıyla ilgili düzenlemeler çeşitli ülkelerde yapıldı ama görünen odur ki bu ülkelerde de yeniden yeni teşviklerle küçüklerin yok olmasının önüne geçecek yeni düzenlemeler ve yeni teşvikler veriliyor.

Değerli arkadaşlar, yeni teşvik kanunu çıktı yine teşvik kanununda hep büyükler var. Milyonlarca esnaf bu ülkenin ve bu Parlatmentonun, bu komisyonların gündemine ne zaman gelecek, bunu gerçekten merak ediyorum. Onun için de herkesin son olarak bir kez daha vicdanına, insafına ve çalışmasına hitap etmek istiyorum. Lütfen Sayın Müsteşar, Sayın Bakana ve görev yaptığınız Bakanlığın tüm bürokratlarına, bu konuda ciddi bir şekilde çalışma talimatı konusunda çalıştığınız arkadaşlara da, Bakanlığa da bu konudaki dileğimi bir kez daha iletmenizi rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu konuyla ilgili tahmin ediyorum bir açıklama var. Sayın Müsteşarım, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle Sayın Vekilimize, organize perakende yasasıyla ilgili değerlendirmeleri için Bakanlık adına teşekkürlerimi sunmak isterim. Biz bu yasanın hakikaten perakende sektörü için öneminin, Sayın Vekilimizin de çok açık ve netlikle ifade ettiği gibi ziyadesiyle farkındayız. Bu konudaki çalışmalarımızı Bakanımızın talimatı çerçevesinde yürütüyoruz. Umarım önümüzdeki dönemde buna son hâlini vermiş ve sizlere de arz etmiş oluruz.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Bu konuda Sayın Susam’ın hassasiyetleri, gerçekten beni ziyaretinde de söylemişti. Dün yapmış olduğumuz Bakanla ortak Ankara Ticaret Odasında yapmış olduğumuz toplantıda da gündeme geldi. Orada da Sayın Bakanımız, basına açık, “Bu, zor bir konu ama el attık çalışıyoruz.” dedi ve birçok önerileri aldıklarını söyledi. O çalışmalar da inşallah gelirse bu e-ticaret gibi güzel bir çalışmayı biz yapabiliriz Komisyon üyeleri olarak. Bakanlık Komisyon üyelerinin bu uyumundun istifade ederek bu yasayı çok rahatlıkla çıkarabilir, bu desteği bizden alabilirler.

Teşekkür ediyorum.

Son olarak iki arkadaşımıza söz verip maddelerine geçeceğim.

Buyurun Mustafa Bey.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, ben de bir alt komisyon üyesiyim, o yüzden söz aldım. Beni atladınız, önemli değil.

BAŞKAN – Özür dilerim. Teşekkür ederiz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Hükümet yetkilileri ve değerli sektör temsilcileri; öncelikle alt komisyona güven duyarak bizim bu çalışmamıza imkân sağlayan size ve Komisyon üyelerimize teşekkür ediyorum.

Alt komisyonda da her partiden arkadaşımızın çok güzel fikirleriyle inanıyorum ki sektör temsilcilerinden aldığımız geri bildirimler, öneriler, eleştirilerle güzel bir taslak oluşturulduğunu düşünüyorum. Tamamen demokratik bir tartışma ortamı oluştu, herkesi de dinledik. Geniş kapsamlı bir istişare ve danışma yapmış olduk. Bunun önemli olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, dünyada en hızlı gelişen, bilgi teknolojileri alanı. Ona paralel olarak da İnternet ve İnternet üzerindeki uygulamalar. Gelişmiş ülkelere baktığımız zaman bu ve buna benzer kanunların çok önceden çıkarılıp elektronik ticaretin önünün açıldığını biliyoruz. Bizim de burada yaptığımız, bütün bu veriler çerçevesinde elektronik ticaretin ortamını düzenlemek, belli tanımlar getirmek, şeklini düzenlemek, cezai müeyyideler, benzer şeyler. Burada en önemli şey, umut ediyorum ki ticaretin önündeki en önemli şey güvenlik

mesalesi. Eğer biz bu kanun tasarısıyla, ki amacımız o, elektronik ortamı, ticareti güvenli hâle getirirsek biraz önce bahsedilen 23 milyar gibi bir büyüklüğün çok daha yukarı çıkmasını sağlayabiliriz. Buradaki amaç da o zaten.

İkincisi, istenmeyen, gereksiz zaman kaybına neden olan, içeriğinden de hoşlanmadığımız birtakım iletilerin önüne geçmek ve bu iletilerin belli bir prosedüre dayalı olarak tarafımıza veya ilgililere gönderilmesini sağlamak. Bunun da önemli olduğunu düşünüyorum. Sayın Vekilime bir cevap olarak değil ama tabii ki bu çok tartışılana bir konu oldu, sistem mantığı gereği bu tartışıldı. Doğrudur, farklı ülkelerde farklı uygulamalar var ama bizim kabul ettiğimiz bu kanun tasarısındaki şey, 6'ncı maddedeki meselenin ben ticaretin önüne engel olacağını ben şahsen düşünmüyorum. Eğer bu güvenli ortamı sağlayabilirsek, ki 6'ncı madde de bununla ilgilidir, ben elektronik ticaretin cirosunun, meblağının daha da yükselineceğini, hacminin genişleyeceğini inanıyorum. Dolayısıyla bu tasarımın geç kalmış ama güzel bir tasarı olduğunu düşünüyorum. Yani temel bir tasarı, detaya inmiyor, inmesi de mümkün değil çünkü tüketiciyle ilgili kısımlar başka yerde, ticaretin tümünü ilgilendiren hükümler başka bir kanunda düzenleniyor ama temel olarak belli maddelerin genel olarak düzenlenmesi ve bütün milletvekili arkadaşlarımızın, siyasi partilerimizin, sektör temsilcilerinin katkısıyla güzel bir kanun tasarısı oluştu diye düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Mustafa Bey alt komisyonumuzun çalışan üyelerinden biriydi, ben atladım. Son sözü aşağı yukarı vermiş oldum, kendisinden de özür diliyorum.

Hocam, son söz olarak sizi alıp maddelere geçeceğiz.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Başkanım, teşekkür ederim.

Ben çok kısa konuşacağım. Öncelikle Komisyonumuzun herhangi bir konuyu aceleye getirmemek, tarafları dinlemek ve uzlaşma ortamını sağlayarak bir taslağı daha görüşmek yönündeki genel eğiliminin ne kadar verimli olduğunu görmüş olduk. Ben en azından Komisyon üyelerinin birbirilerine iltifat ederek, burada teşekkür ederek bize sunmalarından dolayı gerçekten memnun oldum.

Sayın Susam' a katılmak üzere söz aldım.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Fair play ödülü bizim Komisyona, değil mi Sayın Işık?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet, bugün güzel bir çalışma örneğini görüyoruz. Ben herkese teşekkür ediyorum katkılarından dolayı.

Gerçekten hem Zafer Çağlayan Bakan döneminde hem Nihat Ergün Bakan döneminde bu süpermarketler ve perakende ticaretle ilgili kanun tasarıları bize söz verildi. Unutmuyorum, hatırlar değerli arkadaşlarımız, “Banda koyduk, yakında önünüze gelecek.” diyen Sayın Nihat Ergün Bakanın kulakları çınlasın. Geçen dönemin başlarında, Bakanlığının ilk döneminde bunu söylemişti. Zafer Çağlayan Bey de “Bir aya kadar komisyona getireceğiz.” demişti.

Şimdi, ben açıkça şunu söylemek istiyorum: Tabii bununla bağlantılı değil ama bu Komisyonun çok önemli kanun tasarılarından biri olduğuna inanıyorum. Eğer siz Türkiye’de tüm küçük esnaf ve zanaatkarlar kapansın, ilçeler düzeyinde dahi süpermarketler zinciri tamamlansın da kanunu ondan sonra getirelim anlayışına sahip olduğunuzu düşünüyorsanız bu doğru değil. Bu bakanların da böyle düşündüğünü kastetmiyorum, Komisyonumuzun üyelerinin hiçbirisinin bunu düşündüğünü zannetmiyorum ama bu, öncelikli bir konu. Ben de bu vesileyle Sayın Susam' a, konuyu tekrar Komisyonun gündemine getirdiği için teşekkür ediyorum.

Özellikle de bu kanunla ilgili bu ticaretin yapılmasının, özellikle İnternet altyapısı açısından desteklenmesi ve İnternet hizmetlerinin daha ucuz sağlanması yönünde teşvik edilmesini sağlayacak bir düzenleme eklenebilirse iyi olur düşüncesindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Buradan ilgi konuyu tekrar Hükûmetimizle ve Bakanlığımızla paylaşalım. Komisyon üyesi arkadaşlarımız gerçekten teknik olarak bir konunun üzerine yoğunlaşabilen ve üzerinde ciddi anlamda çalışabilen, katkı sağlayabilen, sahayı yerinde gezip görüp tartışabilen yani siyasi şapkasını bir kenara bırakıp teknik anlamda ülkenin menfaatini, vatandaşın menfaatini çalışmayı becerebilen ve bunu da iyi uygulayan bir komisyonumuz. Bakanlığımız, biliyorum bu perakende yasası zor bir yasadır. İç içe geçmiş birçok sektör var ama bu komisyonun bu uyumu sizin için büyük bir avantaj olarak değerlendirmenizi isterim. Getirseniz bizler de size çok ciddi katkılar destekler veririz. Bunu şimdiden Bakanımıza da arz etmenizi istiyorum.

Geneli üzerinde zaten görüşmelerimizi yapmıştık ancak...

EKONOMİK ARAŞTIRMALAR VE DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ ÖMÜR DEMİR KIZILARSLAN - Teşviklerle ilgili kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Teşviklerle ilgili tartışmalar ayrı. Arkadaşlar şöyle yapalım: Teşviklerle ilgili konu şu anda zaten bizim kanun kapsamımızda değil. Dolayısıyla teşvikler konusu ayrı bir konu ama şunu yapabilirsiniz...

EKONOMİK ARAŞTIRMALAR VE DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ ÖMÜR DEMİR KIZILARSLAN - Efendim çok özür dilerim, genel teşvik sisteminden söz etmiyorum sadece elektronik ticaretle ilgili olarak...

BAŞKAN – Peki o zaman şöyle yapalım: Size kısa bir söz hakkı verelim ama “Genel teşvikler üzerinde ben komisyona - bizim komisyonumuz biraz da ateşli bir komisyondur- genel bir sunum yapmak istiyorum, bende bu cesaret var.” diyorsanız ayrıca bir sunum yapmanıza fırsat verebilirim teşvikleri de tartışmanız adına ama elektronik ticaretle olmak üzere düğmeye basarsanız size kısa bir söz vereceğim.

EKONOMİK ARAŞTIRMALAR VE DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRÜ ÖMÜR DEMİR KIZILARSLAN - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekillerimiz, değerli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Esasen buraya gelirken yaptığımız hazırlığımız yeni teşvik sistemiyle ilgili bir açıklama yapmak yönünde değildir sadece konu elektronik ticaret olduğu için elektronik ticaretle ilgili ekonomik etkilerden söz edildiği için kısaca bir bilgi vermek isterim. Konu 2012/1 sayılı pazar araştırması ve pazara giriş desteği hakkında tebliğ kapsamında ihracatı desteklenen faaliyet alanlarından birisidir ve ihracat bakımından küçük ve orta ölçekli firmaların elektronik ticaretinin desteklenmesi açısından bu tebliğ önemli bir düzenlemedir. Ekonomi Bakanlığı görev alanındaki önemli bir düzenlemedir. Şirketlerin nihai tüketiciye yönelik olmayan, tedarikçi ve alıcılara hizmet eden uluslararası ticarete yönelik elektronik ticaret sitelerine veya elektronik pazar yerlerine üyelik giderleri yüzde 70 oranında ve yıllık en fazla 10 bin ABD Dolarına kadar desteklenmektedir. Bu destekten şirketlerimiz en fazla beş yıl, e-ticaret sitesi için en fazla beş yıl, e-ticaret sitesi başına da en az üç yıllık bir süreyle faydalandırılmaktadır. Bugüne kadar önemli sayıda firmalarımız bundan faydalanmıştır. Ben teşekkür ederim efendim. Bu konudaki rakamları ayrıca bildirmek isterim.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Genelî üzerindeki görüşmeleri tamamlamıştık ve yine genelî üzerinde alt komisyonumuzun ve komisyon üyesi arkadaşlarımızın görüş ve önerileri için tekrar teşekkür ediyorum.

Tasarının maddelerine geçilirken bu görüşmelerin alt komisyon metni esas alınarak yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Görüşmelere alt komisyonun metni üzerinden devam ediyorum.

1'inci maddeyi okutuyorum:

ELEKTRONİK TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, elektronik ticarete ilişkin esas ve usûlleri düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, ticarî iletişimi, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların sorumluluklarını, elektronik iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmeler ile elektronik ticarete ilişkin bilgi verme yükümlülüklerini ve uygulanacak yaptırımları kapsar.

BAŞKAN – Madde üzerinde herhangi bir önerge yok, söz isteyen yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Elektronik ticaret: Fizikî olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticarî her türlü faaliyeti,

b) Ticarî iletişim: Alan adları ve elektronik posta adresi dışında, meslekî veya ticarî faaliyet kapsamında kazanç sağlamaya yönelik olarak elektronik ticarete ilişkin her türlü iletişimi,

c) Ticarî elektronik ileti: Telefon, çağrı merkezleri, faks, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticarî amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli iletileri,

ç) Hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ya da tüzel kişileri,

d) Aracı hizmet sağlayıcı: Elektronik ticaret faaliyetlerini sürdürmeleri amacıyla kullanıcılarına elektronik iletişim araçları vasıtasıyla iletişim, sipariş verme, içerik ve ilan yayınlama, ödeme, tanıtım, pazarlama gibi hizmetleri sunan gerçek ve tüzel kişileri,

e) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
ifade eder.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz alan yok.

Madde üzerinde bir adet önerge var, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/488 esas numaralı Kanun Tasarısı'nın 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının d) bendindeki "Aracı hizmet sağlayıcı" tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nureddin Nebati
İstanbul

Hüseyin Üzülmöz
Konya

"d) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına, elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,"

Gerekçe:

Yapılması öngörülen değişiklikle "aracı hizmet sağlayıcı" tanımının daha anlaşılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Konuyla ilgili söz almak isteyen?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu önergede imzam yok.

BAŞKAN – Fotokopide çıkmamış efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Asıl üzerinde işlem yapın, neden fotokopi üzerinden işlem yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Peki asıldan okuyalım, asıl dağılmış.

Sayın Ünal Kacır'ın da imzası var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İmzamin yok sayılmasını anlayamadım.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Madde hakkında... Peki önerge sahipleri yani bir açıklama yapmak isteyen...

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılması öngörülen değişiklikle "aracı hizmet sağlayıcı" tanımının daha anlaşılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yapılan değişiklik doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeye geçiyoruz:

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 3- (1) Hizmet sağlayıcı, elektronik iletişim araçlarıyla bir sözleşmenin yapılmasından önce;

a) Alıcıların kolayca ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak tanıtıcı bilgilerini,

b) Sözleşmenin kurulabilmesi için izlenecek teknik adımlara ilişkin bilgileri,

c) Sözleşme metninin sözleşmenin kurulmasından sonra, hizmet sağlayıcı tarafından saklanıp saklanmayacağı ile bu sözleşmeye alıcının daha sonra erişiminin mümkün olup olmayacağı ve bu erişimin ne kadar süreyle sağlanacağına ilişkin bilgileri,

ç) Veri girişindeki hataların açık ve anlaşılır bir şekilde belirlenmesine ve düzeltilmesine ilişkin teknik araçlara ilişkin bilgileri,

d) Uygulanan gizlilik kuralları ve varsa alternatif uyumsuzluk çözüm mekanizmalarına ilişkin bilgileri,
sunar.

(2) Hizmet sağlayıcı, varsa mensubu olduğu meslek odası ile meslekle ilgili davranış kurallarını ve bunlara elektronik olarak ne şekilde ulaşılabileceğini belirtir.

(3) Tarafların tüketici olmadığı hâllerde birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksi kararlaştırılabilir.

(4) Hizmet sağlayıcı, sözleşme hükümlerinin ve genel işlem şartlarının, alıcı tarafından saklanmasına imkân sağlar.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar, münhasıran elektronik posta yoluyla veya benzeri bireysel iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmelere uygulanmaz.

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge yok.

Madde üzerinde söz isteyen?

Buyurun Ünal Bey.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli hazırım; hepiniz saygıyla selamlıyorum.

Bu maddenin üçüncü fıkrasıyla ilgili bir önerge hazırladım ama sizlerle istişare ettikten sonra vermeyi düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, üçüncü fıkrada şöyle bir ibare var: “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksi kararlaştırılabilir.” Şimdi burada kararlaştıracaklar kimdir? Net değil. Aksi demek tamamen farklı kastediliyor zannediyorum. Kısmen farklı olabilir, tamamen farklı da, aksi dediğiniz zaman tamamen farklı, tamamen zıt kararlaştırılabilir. Bunun daha netleştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Bununla ilgili bu tabii 4’üncü maddede de yine üçüncü paragraf aynı, benzeri bir husus. Buradaki maksat zannediyorum birinci ve ikinci fıkralar tüketiciyi koruma amaçlı düşünülmüş. Tüketiciyi korumak için de şu hususlar mutlaka yerine getirilmelidir, riayet edilmelidir hususu var ama tüketici olmayan tarafları tüketici değilse o hassasiyete gerek görülmemiş farklı bir şekilde işlem kurulabileceğini ifade ediyor. Tek taraflı bir karar mıdır, satıcının kararlaştırılması mıdır, alıcıyla satıcının müşterek kararlaştırması mıdır? “Kararlaştırılabilir ifadesi” var. Ben bunun şu şekilde düzeltilmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum: “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerden farklı uygulama kararlaştırabilirler, farklı uygulama yapmayı kararlaştırabilirler.” Bunu açık hâle getirelim, öznesi belli olsun. Kim karar verecek? Tek taraflı mı? İki taraflı mı? Onun için arkadaşlarım da uygun görürse ben bu önergenin işleme alınmasını isterim.

BAŞKAN – Bu konuyla alakalı Hükümetimizin bir görüşü var mı?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkan, uygun görürseniz Sayın Hocam bir açıklama yapacaklar.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Herkese teşekkür ediyorum. Ünal Bey’e...

BAŞKAN – Bu arada Hocama da çok teşekkür ediyorum bu kanunda mutfağın amiri olarak.

Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben de Ünal Bey’e gerçekten teşekkür ediyorum. Geçen de bir görüşme fırsatımız olmuştu bu konuyla ilgili.

Şimdi Ünal Bey’in orada bir tereddüdü var yani oradaki özellikle “aksi kararlaştırılmadıkça” meselesinin bir tereddüt oluşturduğunu söylüyor fakat ben geçen sefer de açıklama yaptığım gibi aslında hukukta “aksi kararlaştırılmadıkça” şeklinde çok sayıda bizim ibaremiz var. Mesela şu anda Borçlar Kanunu’nu açtım tam yirmi altı tane “aksi kararlaştırılmadıkça” ibaresini kullanıyoruz yani hukukun kullanmış olduğu bir deyim. Biz o yüzden bunu tercih ettik, birincisi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Burada yok ki.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Siziinkinden demiyorum efendim, bizimkini söylüyorum. Sizin metnimize...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Benim değil alt komisyonun metninde “aksi kararlaştırılmadıkça” diye bir ifade yok ki.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – “Aksi kararlaştırılabilir” ifadesi var efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani sizin dediğiniz “aksi kararlaştırılmadıkça şu şöyledir.” Bu tamam güzel, açık, net. “Aksi kararlaştırılmadıkça şu şöyle yapılacaktır.” ibaresi burada varsa ya da o hâle getirecek bir şeyiniz varsa... Yani burada tüketiciyi korumak için şunları yapacağız ama diğeri şey yani...

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Bu önergenin bu şekliyle kabul edilmesi birtakım sıkıntılara neden olur. Şöyle ki: Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerden farklı uygulama kararlaştırabilirler. Şimdi bizim

söylediğimiz maddede yani üçüncü fıkrada yapmak istediğimiz şey şu: Üçüncü fıkrada taraflar tacir değilse bir ve ikinci fıkrada getirilen yükümlülükler uygulanmaz. Farklı bir uygulama değil.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Öyle diyelim.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Müsaadenizle bitirebilir miyim Sayın Vekilim?

Şimdi şunu belki şu hâle getirebiliriz: “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde birinci ve ikinci fıkradaki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilir.”

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kim?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – “Taraflar bunun aksini kararlaştırabilir.” şeklinde etken bir cümle getirebiliriz ama birinci ve ikinci fıkradaki “aksini kararlaştırma” ibaresi orada vurucu unsur. Neden? Çünkü biz birinci ve ikinci fıkralardaki yükümlülükleri uymayanı aynı zamanda ceza hükümleri içinde bir de cezalandırıyoruz, farklı uygulama değil, aksi. Bir ve ikiyi özellikle vurgulayıp bunun aksinin kararlaştırılabileceğini belirtmemiz lazım yani cümleyi o hâle getirmemiz lazım, hani farklı uygulama demememiz lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O zaman Hocam şöyle yapalım: “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar birinci ve ikinci cümlelerdeki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilirler.”

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Olabilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ama bu kim kararlaştırabilir netleştirelim.

BAŞKAN - Taraflar. Peki şöyle...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Taraflar yani “hâllerden” sonra “taraflar” kelimesi...

BAŞKAN - Şöyle bir şey okuyayım ben burada, Hocam bir takip edersek: “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde.” Bu bir tarif. “Taraflar birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilirler.” Bu her ikinizin de şeyini karşılıyor mu?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Karşılar.

BAŞKAN - Peki bunu bu şekilde bir hemen bir... Önergeye gerek yok, bunu bu şekilde Ünal Bey...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Tarafların tüketici olmadığı hâllerde taraflar birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksini kararlaştırabilirler.”

BAŞKAN – Evet. Aynen bu ifade sizi karşılıyor mu?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Şimdi şöyle diyelim, etken hâle getirelim ama orada iki tane taraflar var, biraz kulağımızı tırmalayabilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tırmalasin tırmalasin, bir zarar gelmez.

BAŞKAN - Orada iki farklı... “Tarafların tüketici olmadığı hâller.” “Tüketici olmayan taraflar yine bu tüketici olmayan tarafların birinci ve ikinci fıkradaki düzenlemeyi...” Yani özne tam yerine oturmuş oldu. Bence bu hâliyle her iki şeyi de karşılıyorsa Ünal Hocamın da bu teklifini oylarınıza sunuyorum: Bu redakteyle birlikte 3’üncü maddeyi... Önce bunu oylarınıza sunayım. 3’üncü maddedeki değişikliği kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Bu değişiklikle birlikte 3’üncü maddenin tamamını oylarınıza sunuyorum...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Bir şey ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki Hocam, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Şimdi burada daha kolay anlaşılabilmesi açısından birinci fıkranın (b) maddesi... “Sözleşmenin kurulabilmesi için izlenecek teknik adımlara ilişkin bilgileri”. Burada teknik adımdan kasıt yani sözleşme anlamında mı yoksa bilişim sektörü açısından mı teknik olarak?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Tabii hemen isterseniz cevap vereyim. Yani bizim burada kastettiğimiz, Avrupa Birliği’ndeki düzenlemelerde de kastedilen şey şu: Biz Türk Hava Yollarından bilet almak için girdik. Orada izleyeceğim adımları bana göstermesi lazım, birinci adım, ikinci adım ve açıklamayı içermesi lazım.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Şimdi 3’üncü maddenin tamamını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü maddeye geçiyorum:

Sipariş

MADDE 4- (1) Elektronik iletişim araçlarıyla verilen siparişlerde aşağıdaki esaslar geçerlidir:

a) Hizmet sağlayıcı siparişin onaylanması aşamasında ve ödeme bilgilerinin girilmesinden önce ödeyeceği toplam bedel de dâhil olmak üzere, sözleşmenin şartlarının alıcı tarafından açıkça görülmesini sağlar.

b) Hizmet sağlayıcı, alıcının siparişini aldığı gecikmeksizin elektronik iletişim araçlarıyla teyit eder.

c) Sipariş ve siparişin alındığının teyidi, tarafların söz konusu beyanlara erişiminin mümkün olduğu anda gerçekleşmiş sayılır.

(2) Hizmet sağlayıcı, sipariş verilmeden önce alıcıya, veri giriş hatalarını belirleyebilmesi ve düzeltebilmesi için uygun, etkili ve erişilebilir teknik araçları sunar.

(3) Tarafların tüketici olmadığı hâllerde birinci ve ikinci fıkralardaki düzenlemelerin aksi kararlaştırılabilir.

(4) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri ile ikinci fıkra, münhasıran elektronik posta yoluyla veya benzeri bireysel iletişim araçlarıyla yapılan sözleşmelere uygulanmaz.

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge yok.

Söz?

Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, 4'üncü maddenin üçüncü fıkrası 3'üncü maddenin üçüncü fıkrasıyla aynı mahiyette, aynı kelimelerle ifade edilmiş. Az önce komisyonumuzun da katıldığı şekilde aynen 3'üncü maddedeki değişikliğin buraya da uygulanmasını ben öneriyorum.

BAŞKAN – Bu öneriye Hükümet katılıyor mu?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu değişiklik önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddenin tamamı üzerinde görüş isteyen var mı? Yok.

Değişiklikle beraber maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeye geçiyoruz:

Ticari iletişim ilişkisi esaslar

MADDE 5- (1) Ticari iletişimde:

a) Ticari iletişimin ve bu iletişimin adına yapıldığı gerçek ya da tüzel kişinin açıkça belirlenebilir olmasını sağlayan bilgiler sunulmalıdır.

b) İndirim ve hediye gibi promosyonlar ile promosyon amaçlı yarışma veya oyunların bu niteliği açıkça belirlenebilmeli, bunlara katılımın ve bunlardan faydalanmanın şartlarına kolayca ulaşılabilmeli ve bu şartlar açık ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlaşılır olmalıdır.

BAŞKAN – Madde üzerinde herhangi bir önerge yok.

Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeye geçiyoruz:

Ticari elektronik ileti gönderme şartı

MADDE 6- (1) Ticari elektronik iletiler, alıcılara ancak önceden onaylan alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay, yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim araçlarıyla alınabilir. Kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla alıcının iletişim bilgilerini vermesi halinde; temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma yönelik ticari elektronik iletiler için ayrıca onay alınmaz.

(2) Esnaf ve tacirlere önceden onay alınmaksızın ticari elektronik iletiler gönderilebilir.

BAŞKAN – Açılış konuşmalarında da bu konu gündeme gelmişti; 6'ncı madde, önceden onay alımı. Bu konuyla ilgili söz talebi?

Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ HUKUK DANIŞMANI BUKET HİMMETOĞLU – Sayın Başkanım, değerli üyeler ve bürokratlar; saygıyla selamlıyorum.

Alt komisyon çalışmaları sırasında birinci fıkraya bir cümle ilave edildi. Bu cümle sayesinde satılan mal veya hizmete ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma ilişkin ticari elektronik gönderilmesi için özel bir izin aranmayacak. Fakat burada öngörülen değişikliğin

kullanım ve bakım için yeterli olmadığını düşünüyoruz. Örnek vermek gerekirse bir hazine bonosunun vadesinin bitiminde hesaba paranın dönüşü veya bir sigorta poliçesinin vadesinin yine süresinin bitiminde sigorta poliçesinin yenilenmesi için müşteri ihbar veya SMS gönderilmesi hususlarının bu fıkra kapsamına girmediğini, bu cümle kapsamına girmediğini düşünüyoruz. Bu amaçla gene satılan mal veya hizmetle ilgili tanıtım, bilgilendirme ve sözleşme yenilenmesine ilişkin de onay alınmasına gerek kalmaksızın bilgilendirme yapılandırabilmesi hususunu değerlendirmenize sunmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

6'ncı maddeyle alakalı...

Bu konu sivil toplum örgütleri tarafından da tartışılan bir konu olduğu için alt komisyon üyesi arkadaşlarımız da bu konuyla alakalı çok tartıştılar. Burada üst komisyon olarak nihai kararı vermek üzere söz veriyorum.

Buyurun.

MOBİL SERVİS SAĞLAYICILAR DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI BURAK KIR - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Biz alt komisyonun son iki toplantısına da katıldık ve alt komisyonunda da bu konuyla ilgili çekincelerimizi belirttik. 6'ncı maddeyle aslında Avrupa müktesebatına uygun olarak opt-in dediğimiz daha önceden müşterinin veya tüketicinin onayını almak söz konusu ki bu opt-in uygulaması Avrupa'da da bazı ülkelerin uygulamaya koyduktan sonra kendi pazarlarını küçülttüklerini gördükleri ve şekil değiştirerek soft opt-in'e geçtikleri bir yöntemdir. Bizim buradaki çekincemiz, elektronik ticaretin önünü kapayacak ve demin sayın milletvekilimizin de bahsettiği gibi -yüzde 50 dediler kendileri- oranlar bizim tespitlerimize göre daha da yüksektir, yüzde 90'lara varan oranda onay alınamamaktadır. Dolayısıyla aslında bir e-ticaret sitesi açtığımızda en kolay duyurma yolu olan elektronik duyurma yönteminden bu vasıtayla yoksun kalmış oluyorsunuz ve özellikle KOBİ'ler boyutunda, kendini tanıtmak isteyen KOBİ'ler boyutunda aslında ucuz bir reklam mecrası olan bu mecradan yine mahsur kalmış oluyoruz. Dolayısıyla ve bir şekilde biz mobil servis sağlayıcılar, elektronik dijital işler yapan, yazılım işleri yapan şirketler aslında sırtımızı kamu yararına ve tüketiciye dayandırmış durumdayız çünkü tüketicinin istemediği bir ortamda zaten satış yapmamız ve başarı sağlamanız mümkün değil ve bunun için de sürekli önlemler alınıyor. Bugün g-mail'e baktığınızda -ismini söylememde bir mahsur var mıdır bilmiyorum- ama bir sürü spam mailin aslında sizin mail box'ınıza girmediğini görürsünüz. Bu alınan elektronik önlemlerle spam mailer başka bir spam box'ına düşmektedir. Dolayısıyla bunun bütün dünya zaten bir şekilde elektronik önlemlerini de almaktadır. Bizim buradaki teklifimiz şudur: Bu Gümrük ve Ticaret Bakanlığının yönetmelikleriyle daha sonraki gelişmelere göre yapılması gereken bir düzenlemedir. Burada kanun içerisinde kısaca geçilip ki burada bizim hani önerge vermeye şeyimiz yok ama 6'ncı maddede daha sonra Gümrük ve Ticaret Bakanlığının... Ki bu BTK'yla yaptığımız çalışmalarda da böyle olmuştur. Yönetmeliklerin daha sonra gelişmelere göre ayarlanması çok daha kolay olmaktadır. Burada kanun içinde yer verdiğimizde daha sonra bu komisyonun aldığı kararlarla aslında tüketiciyi ve kamu yararını düşünürken bir taraftan gelişmeyen bir sektör dolayısıyla kamu yararının tersine alınmış bir karar olabileceği düşüncesindeyiz.

Bu düşüncemizi belirtmek istedik.

BAŞKAN – Peki teşekkür ederim.

Sayın Vekilim buyurum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu konuyu ben alt komisyonunda özellikle bir kamu kurumuyla ilişkide yaşadığım kendi bireysel tecrübemi gündeme getirerek defalarca söyledim.

Şimdi daha önceden taahhüt etmiş, bizim deyimimizle, vatandaşlar bunun bir daha gönderilmesini arzu etmiyorsa bir kereye mahsus hizmet sağlayıcı şirketin onlara bir mail göndermesinin hiçbir mahsuru olduğu kanaatinde değilim. Şimdi yanımdaki arkadaşta biraz önce benim cebimdeki gelen mailleri, mesajları gösterdim. Ben bunu yaşamak zorunda değilim. Ben bir kablolu TV bağlatmak için veya e-mail bağlatmak için defalarca tahsili ne olduğunu bilmediğim, görevinin ne olduğunu bilmediğim insanla muhatap oluyorum. Yani hatta orada söyledim komisyonunda, kazayla karşılaşsaydım ilgili birim amiriyle hakikaten çok hoş olmayan bir davranış içine girerim diye komisyon toplantısına da gitmedim. Şimdi defalarca araniyorsunuz. Size taahhüt edileni yerine getirmiyor. Yetkili size şunu söylüyor: Diyor ki: Bazen bunu taşeron şirket böyle ihmal ediyor. Siz taşeron şirkete o yetkiyi vermeseniz taşeron şirketin elemanının beni telefonuyla veya bir başka şekilde bu işe konu olacak hadisede rahatsız etmesi mümkün değil ki. Demek ki o da görevini yapmıyor. Dolayısıyla bunun bir statü olarak belirlenmesi lazım. Kim kime ne gönderebilecek? Bana göre ne mahsuru var canım, bir kere zaten bunu fark eden şirketler göndermeye başladılar. İstemezseniz bu e-maili bir daha, "basın şuraya" diyor, ondan sonra gönderiyorsunuz.

Olmaya başladı. Bunun ne mahsuru var ben onu anlamıyorum. Ama inanın biraz önce belki arkadaşına göstermekten de şey duydum- bir sürü mail geliyor, ne mecburiyetimiz var buna canım? İnsanlar biliyor, bilmiyor; ona güce yetiyor, yetmiyor, hiç ilgili olmayan alanda bir şey geliyor, bunun da engellenmesi lazım. Onun için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Kendinizi önce tanıtırın.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL - Sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar ve değerli katılımcılar; herkesi saygıyla selamlıyorum.

YASED, Uluslararası Yatırımcılar Derneği adına katılıyorum. Turkoell İletişim Hizmetlerinde Regülasyon Stratejileri Müdürüyüm.

Söylenenleri tekrar etmek istemiyorum, hem Bankalar Birliğinin hem MOBİLSAD' ın görüşlerine kesinlikle katılıyoruz. Ben aslında Sayın Milletvekilimin işaret ettiği, engellenmesinin de gerekli gördüğü kısmına ilişkin hemen konuya girerek bir açıklama yapmak istiyorum. O da şu: Şimdi, bu "spam" adı verilen istenmeyen SMS'lerin ya da maillerin engellenmesi gereklidir tespitinde bulunuyorsunuz, biz de buna katılıyoruz, istenmeyen her türlü iletişim engellenmelidir. Burada da önerimiz Avrupa Birliğindeki tecrübelerden de faydalanarak bu engellenmenin tüketicilere bir hak olarak verilmesi, yanı sıra tüketicinin bilgilendirilmesi gereken durumlarda işletmecilerin, tacirlerin bu bilgilendirmeyi yapmak için tekrar onay almasının aranmamasını istiyoruz. Bu yasağın...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O nasıl olacak?

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Şöyle olacak: Az önce belirttiğiniz gibi. E-maili aldığınızda o e-mailin altında "Eğer bu e-maili tekrar almak istemiyorsanız aşağıdaki linki tıklayın." derse ya da "Bu SMS'i almak istemiyorsanız 2222'ye iptal yazıp gönderin, bir daha almayacaksınız." gibi tekrar almama hakkı mutlak suretle tüketicilere verilmeli ve fakat doğrudan iletişim, tanıtım, bilgilendirme SMS'lerinin, bu numaraları işletmeciye, tacire vermiş kişilerin engellenmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Yani bunu engelleme hakkı tüketicide olmalı ama tüketicisiyle iletişime geçilebilmesi için her seferinde onay almak bu onayların alınamayacağı sonucunu doğuruyor, yani uygulamada...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O söylediğim her seferinde değil, bir kereye mahsus. Problem şu andaki veri tabanından kaynaklanıyor kısaca. Gayet açık, net.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Sayın Milletvekilim, şöyle olacak: Ben nasıl bir sonuç doğuracağını söylemek istiyorum. Bu kanunun bu şekliyle yürürlüğe girmesi durumunda istenmeyen SMS'ler Türkiye'deki sabit ve mobil operatörler tarafından gönderilemeyecekler -bu da aslında devletin ortağı olan- yani Telekom sektörü gelirlerinin yüzde 45'ini bugün vergi olarak devlete ödüyor, bu verginin ödenmemesi bu SMS gelirinin yurt dışına kayması anlamına gelecek.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Devlet vergi alacak diye beni taciz etmesinin bir anlamı yok ki.

BAŞKAN – Sözlerinizi toparlarsanız.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Hemen toparlıyorum.

Üç tane sonuç doğuracak: Bir tanesi, öncelikle, SMS'i tüketicinin almasını engellemek istiyorsak bu yine gönderilecek ama yurt dışından gönderilecek, yani buradan kaynaklanan gelir ve vergi yurt dışına transfer edilmiş olacak. Yine, biz, bugün, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, bu SMS'lerin engellenmesine ilişkin regülasyonlar hayatımıza sokuyorlar. Biz yurt dışından kendimiz mobil operatörler olarak bu SMS'leri engelleyebilirken yurt dışından gelen bu SMS'leri engelleyemeyeceğiz, yani regülasyon da gerekli tedbirleri alamayacak.

Bir diğer sonucu ise şu olacak: Tacirler, bu SMS'leri göndermek, bu mailleri göndermek isteyenler bu verileri yurt dışına aktaracaklar ve bu aktarım da kontrolsüz, regüle edilmeyen bir aktarım olacak. Devlet güvenliğinin vesaire tehdidi anlamına gelebilecek. Bugün Telekom İletişim Başkanlığının müdahil olduğu pek çok konuda da risk doğmuş olacak.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Ben de teşekkür ederim dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de -altını çizerek- bu maddenin bu hâliyle geçtiği zaman elektronik ticareti daraltacağını düşünüyorum. Burada sadece tüccarlar değil, tüketiciyi de düşünmek lazım. Tüketicilerin de bu yolla kendilerinin arzu ettikleri, kendilerinin arayıp bulamadığı

ürünlere ulaşabilme şansları var. Demin arkadaşın da bahsettiği gibi biz burada bunu kapattığımız zaman yurt dışından farklı yöntemlerle yine girilecek. Burada şu yapılabilir: SMS geldiğinde belli firmalardan, bir defa gelir, ikincisi -Sayın Vekilimizin de söylediği gibi- kapatılabilir ama bunu daralttığımız zaman da hem üretici hem tüketici açısından sıkıntı olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, ben de teşekkür ederim.

Müsaade eder misiniz, ben şöyle biraz daha açmak ve sonuca odaklı şey olsun diye...

Şimdi, burada Bakanlığımızın istediği şey şu veyahut da tüketicinin istediği şey şu: “Ben bu tip mail bombardımanına tutulmayayım, beni koruyun bu işten.” Dolayısıyla biz de, hocalarımız da ne yaptık Bakanlık olarak? Şunu yaptık, dedik ki: “Önceden onay alınmak kaydıyla. Önceden onay almak kaydı yazılı da olabilir, elektronik ortamda da olabilir.” Dolayısıyla bu düzenleme yürürlüğe girerse, ben şimdi eğer bir ürün üretiyorsam bu ürünle alakalı, elektronik ortamda onay almak için sayın müsteşarıma önce “Bu kayısıyla ilgili ben size bir tanıtım göndereceğim.” diye bir şey göndereceğim. O “evet, gönder.” deyip basarsa ben ona göndermiş olacağım, dolayısıyla ben 2 kere bir işlem yapmış olacağım. Onay almaktan vazgeçmeden bu işi daha pratik hâle getirmek adına şöyle bir şey uygulasak: Ben direkt göndersem, altında da -biraz evvel Ümit Bey’in de söylediği gibi- “bundan sonra devam etsin”, “gelsin” veya “reddetme” gibi seçenekler olup, ilk şeyi alıp ondan sonra reddetmek veya etmemek konusunda bir kutucuğu işaretlemek suretiyle düzenlesem; birincisi bu. İkincisi de kanunlarda bu kadar teferruata yer vermeden -Adalet Bakanlığı özellikle söylemek istiyor- önceden onay alma şartını koyup bunun ilgili uygulayıcı bakanlık tarafından yöntem veya şeklinin ikincil mevzuata bırakılması sizin açınızdan nasıl olur diye de bir yeni tartışmayı da açmak istiyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli katılımcılar; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6'ncı madde bu kanunun temel şeyi. Benim algıladığım şeyi söylüyorum, bu kadar çalıştım, epey yoğun da araştırdığımı düşünüyorum. Bir kere 6'ncı madde elektronik ticaretin önünde bir engel değil -benim algıladığım şeyi söylüyorum- yani sektörün büyümesiyle ilgili kaygıların da o manada yersiz olduğunu düşünüyorum. Benim algıladığım şeyi söylüyorum, arkadaşlar lütfen yanlış anlamasınlar hem biraz önce konuşan hanımefendi hem MOBİLSAD'daki arkadaşlar. Onların da okudum şeylerini...

Buradaki sıkıntı, daha önce elde edilen ve hangi maksatla nasıl elde edildiği bilinmeyen verilerin kullanımına yönelik bir talep var, zaten sıkıntı da buradan kaynaklanıyor. İşte hepimiz bir işle meşgulüz. Milletvekili de olabilirsiniz, başka bir sahada da olabilirsiniz, o zaman binlerce...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Milletvekili olduğum hâlde koruyamıyorum.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) - ...mail gelir ve bunları tekrar... İşte SMS, özellikle de SMS'le ilgili sıkıntı var, ben onu anlıyorum. Bunları reddettin... Hangi birimiz bakıp da reddedebiliriz. Kaldı ki bu verilerin, daha önce elde edilen bu verilerin ben şahsen kendi işgal alanlarının dışında bir ticari faaliyetle değerlendirildiğini düşünüyorum -hepsi demiyorum ama bir kısmı böyle- bunun da önüne geçilmesi gerekiyor. Bu madde aslında bunu düzenliyor ve buna da onay veriyor; “Elektronik olarak alabilirsin.” Mesela, biraz önce tanıtımdan bahsetti arkadaşımız. Ben biraz önceki yurt dışına kayacak kaygılarına da katılmıyorum, zaten yurt dışında eğer bir insan niyeti bozursa farklı birtakım çalışmalar yapabiliyor, bunun da önüne geçmemiz lazım, filtrelemelerle, güvenlik tedbirleriyle, neyse... Yani hepimize iş düşüyor da... Şuna da katılmıyorum: Sadece SMS'le reklam yapamazsınız, yani tanıtım, görsel, yazılı, her türlü şeyi var bu reklamın yani...

BİR TEMSİLCİ – KOBİ'lerin onlara bütçeleri yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Burada kaç tane var, hepsi KOBİ.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Var, var, belli şeylerin var.

Kaldı ki bakın şunu sağlıyor burada: Oturduğunuz zaman “Bir SMS atsanız...” Biraz önce A firması çıktı, dedi ki: “Ben şu maksatla böyle bir şirket kurdum. Bundan sonra benim ticari bilgilerimi göndermek üzere onay verir misiniz?” dediği zaman ben bu maddenin karşılığını düşünüyorum şahsen. Dolayısıyla bu ticari faaliyetlere çok engel olacak bir madde olarak ben şahsım adına görmüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkanım, şu maddeye göre işin pratiğini bilen bir arkadaş bize anlatsın. Şu madde yasalaştı. Nasıl izin alınacak? Pratiğini bize bir arkadaş anlatsın.

BAŞKAN – Bir sektörden bir de kanun koyucudan alalım, peki.

Önce Ali Bey’den alalım. Ali Bey, özetler mi siziniz.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Evet, ben de bilişim sektöründen gelen birisi olarak belki... Mustafa Bey’in aslında söylediği gayet net. Burada bu maddeyle beraber ürünü tanıtmak, kendini tanıtmak veya ondan sonra herhangi bir bilgiyi tüketiciye iletmek isteyen kurum, kuruluş ilk önce elektronik veya yazılı olarak, eğer elektronikse mail atacak veya SMS atacak...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Gelecek, bir SMS geldi.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Geldi size...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Nasıl atacak? SMS’in içeriği ne olacak?

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – İçeriği artık...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Ben filancaym, istiyor musun, istemiyor musun?”

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Onlar şöyle belirlenecek, o içeriğinde ne nasıl görünecek, ne yapacak... Orada eğer belli kıstaslar gerekiyorsa onu bakanlık zaten yönetmeliklerle belirleyecek.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – İçeriği bilmeden zaten karşı tarafın “Evet” ya da “hayır” deme şansın da yok.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – İçeriğini bilecek işte, gelecek, şimdi size mail geliyor ya.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – O zaman zaten maile de geçmiş oluyor.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Tamam, zaten bu var burada, yani bu imkân burada var, zaten mesele orada. İmkân şu anda size attığımız mailde zaten açık bir şekilde... Bu mailin içeriğinde herhangi bir bilginin size daha sonra gönderilip gönderilmeyeceğine dair onay açık bir şekilde bu mailin içinde veya SMS’in içinde olacak.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – O zaman o da ürününü tanıtmış oluyor.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Dolayısıyla siz ona “evet” dediğiniz anda ondan sonra size istediği kadar mail yollasın. “Hayır” dediğiniz zaman da şimdi olduğu gibi... Ben de mesela şu anda tam 180 tane mail sildim, yani bir taraftan 180 tane mail sildim, hiç benimle alakası yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tamam. Gönderdiği şirket... Bir firma gönderdi, dedi ki: “Bak kardeşim, ben böyle bir firma kurdum, şunları satıyorum, ben sana mail göndermek istiyorum.” Ben “evet” dersem...

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Siz “evet” dersanız ondan sonra devamlı gelecek...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ama Mustafa Bey öyle değil diyor.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – ...ta ki “hayır” deyinceye kadar. Ben silmekle reddetmiş olmuyorum, “evet” veya “hayır” demem lazım. “Evet” dediğimiz zaman...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mail gelecek...

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Ünal Bey, Sayın Başkanım...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Evet” veya “hayır” mı diyoruz?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – “Evet” dediğiniz zaman mail gönderebilir, “hayır” dediğiniz zaman göndermeyecektir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O ilk gelen mailin içinde hiçbir şeye gerek yok.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Yok, yok, “Elektronik olarak da alabilir.” diyor...

BAŞKAN – Hayır, ama şimdi oradaki şey şu: Bana bu sektörün içinden bir arkadaşımız çok müşahhas olarak anlatsın, bu 6’ncı maddeye göre siz ne kastediyorsunuz? Ondan sonra da hocamdan bir bilgi alacağız.

Bize bir anlatın, müşahhas bir örnek üzerinden anlatın.

BİR TEMSİLCİ – Şimdi, Sayın Milletvekilimizin söylediği doğrudur. Bir elektronik ortamda size bir onay ricası geliyor, bu rica e-maile, SMS’le geliyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne diyor?

BİR TEMSİLCİ – Diyor ki: “Ben şöyle bir ürün pazarlıyorum. Bu ürünle ilgili bundan sonra bilgi almak...” Buradan sonra ikiye ayrılıyor yöntem: “İstiyorsanız -opt-in yöntemi- ‘evet’ deyip bana geri gönderin, istemiyorsanız da ‘hayır’ deyip gönderin.” Bu da ikinci yöntem. Genel olarak düşünürseniz bana eğer bir mail gelirse ben bunun devamını takip etmek genellikle -insan şeyi olarak-

istemiyorum ve bana daha fazla bu konuda bilgi gelmesini istemiyorum ve onun için “evet” yazıp geri göndermiyorum. Deminki bahsedilen durum bu.

AHMET ERDAL FERALAN (Nevşehir) – Çoğunlukla onay verilmiyor.

BİR TEMSİLCİ - Çoğunlukla onay verilmiyor ve böylece aslında ucuzca bir reklam mecrasından özellikle orta büyüklükteki esnaf elinden gidiyor. Böylece ne oluyor? İşte televizyonda reklam yapabilen, ondan sonra daha büyük sermayesi olan reklam verenler daha büyük şansa sahip oluyor. Biz diyoruz ki tüketici hiçbir zaman mağdur olmasın. Gönderdiğimiz şeyi istemiyorsa “hayır” yazıp göndermesi çok daha kolay ve “hayır” yazıp gönderdiği vakit biz zaten cezayı orada devreye koyabiliriz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Peki, ikimizin anlaşamadığı nokta ne burada, bana onu izah et.

BİR TEMSİLCİ – Yöntemlerin bir tanesi sektörün önünü açıyor, diğeri sektörün önünü kapatıyor.

AHMET ERDAL FERALAN (Nevşehir) – Bu yaklaşım çok doğru bir yaklaşım.

BİR TEMSİLCİ – Eğer bir gün biz para verdiğimiz bir televizyon kutusundan reklama girip çıkma şeyine sahip olabilirsek... Digitürk'ü aldığımızda ben eğer reklam izlemeden Digitürk alabiliyorum diyebiliyorsam... Çünkü reklamların çoğu beni ilgilendirmiyor ama para verdiğimiz mecrada bana reklam gösteriliyor, bunlar reklam mecraları, bu bir spam konuşması değil; bu, reklam mecrasının gelecekte devam edip etmeyeceğinin konuşması.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bunu istediğimiz zaman açıyoruz, seyrediyoruz, istemediğimiz zaman açıp seyretmeyorum ya. Benim irademe ipotek koyamazsınız ki.

BİR TEMSİLCİ – Evet, aynı şeyi söylüyoruz. “Hayır” yazıp gönderdiğinizde istediğiniz zaman reklamlardan çıkabiliyorsunuz.

BAŞKAN – Benim anlamak istediğim veya hepimizin anlamak istediği şey belki de şu: Kanun maddesinde belirlenen şeyde önceden onay alması lazım. Onay almak için de sizin bir firma olarak bana bir mail atıp “Ben size reklam göndermek istiyorum filanca ürünle ilgili.” diye benden onay almanız lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkanım, “evet” in onayı mı, “hayır” in onayı mı?

BAŞKAN – Bir dakika...

İkincisi, sektörün söylediği, arkadaşımızın söylediği şey şu, diyor ki: “Ben reklamlarla birlikte göndereyim, “evet” veya “hayır” altında olsun, “hayır” diyorsa “hayır” a bassın, ben bir daha göndermeyeyim. Öyle mi, doğru mu anladım?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – “Evet” mi, “hayır” mı?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ondan önce şu konuya bir gireyim de... Bankalar Birliğimizin bir talebi vardı, değişiklik talebi, bana göre gerek yok. Şuradaki madde; “Kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla alıcının iletişim bilgilerini vermesi hâlinde -iki cümleyi atlıyorum- hizmetlere ilişkin değişiklik iletileri için ayrıca onay alınmaz.” Yani o zaman “Kredilerinizin sonu geldi.”, işte “Paranız arttı, bunu farklı hesaba aktaralım mı?” gibi şeyler hizmetlere ilişkin değişiklik kavramının içerisine gireceği için bence buradaki madde olduğu gibi karşılıyor.

Ben konuşmamın başında söyledim -6'ncı maddeyle ilgili opt-in mi olsun, opt-out mu olsunun arasındaki fark- sadece ve sadece tüketicinin ya da alıcının gelen mailde “evet” veya “hayır” a basmasının arasında bir fark yok. Haluk Bey taciz edildiğini söylüyor, hepimiz tacizden mağduru ama arasında fark yok. Bir tanesinden mail gelecek, diyecek ki: “Ben A firmasıyım, size mail göndermek istiyorum, istiyor musunuz?” Ona “hayır” diyeceksiniz. Bizim önerimizde tüketici -eğer bu şekilde geçerse kanun- neyi bilmediğini bilmeyecek yani gönderen firmanın gerçekte neyi satmak istediğini, nasıl bir yeni buluş yaptığını, nasıl bir şey geliştirdiğini, nasıl bir inovasyon geliştirdiğini bilemeyecek. Ben diyorum ki tüketici onu bilsin, ne olduğunu görsün orada...

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Bir daha istemiyorum.” desin.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – “Bir daha istemiyorum.” desin, ikisinin arasında fark yok. Yasa böyle geçerse, eğer ben o firmadan bundan sonra mail almak istiyorsam bu defa iki işlem yapacağım. Birincisinde diyeceğim ki: “Evet istiyorum.” Yok, gene bir işlem yapacağım, ondan sonra gelmeye devam edecek. Yani taciz meselesinde ikisinin arasında fark yok, bütün mesele burada şu...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O zaman benim dediğim kabul edilir fark yoksa.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama o zaman şunu söylüyorum Haluk Bey: Bir firmadan geldi, Samsun'dan bir firma yeni bir şey üretmiş, “Ben size mail göndermek istiyorum, ben çelik firmasıyım.” dedi. Gerçekten neyi üretmiş olduğunu biz bilemeyeceğiz. Bir örnek verdim, belki de alt komisyonunda izin verirseniz...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Göndermesine engel de yok...

SONER AKSOY (Kütahya) – Ama birtakım bilgiler sunulmadan olmaz ki zaten, sunulması lazım.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama mevcut yasada sunmadan önce izin alması gerekiyor, sıkıntı orada Soner Bey. Yani bakın, örnek vereyim ben size: Adam çelik üreticisi. Bana bir tane geldi, bir aksesuar üretmiş adam, böyle cambaz gibi bir şey. Üzerine dizüstü bilgisayarınızı koyuyorsunuz. Masada yemek yerken yan tarafa koyup, çevirip, onunla uğraşabiliyorsunuz, yatağa uzanırsanız da değişik şekilde uzandırabiliyorsunuz. Ben eğer çelikle uğraşmayan birisiysem, “Bilmem ne çelik firmasından size mail göndermek istiyorum, eğer almak istiyor musunuz? diye sorarsa, “Hayır” diyeceğim, “Bana ne ya, ben çelikle uğraşmıyorum.” Hâlbuki bana gönderdiği ilk mailinde, yani opt-in yerine opt-out uygularsa, o ürettiği malzemenin, buluşun, inovasyonun şeklini koyacaktır. O zaman ben neyi reddettiğimi veya neyi almak istediğimi bileceğim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Ben hiç ilgili değilim, siz ilgili olduğunuz için öyle. Sizi toplasanız sayınız da 50 eder, onlar belki 10 bin adama gönderecekler.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Öyle bir araç herkese lazım olabilir.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Sayın Başkanım, izin verirseniz konuşmaya devam etmek istiyorum.

Onun için, ikisinin arasında taciz açısından hiçbir fark yok. Bütün mesele burada reddetme hakkının Bakanlık tarafından doğru biçimde takip edilmesi. Reddettikten sonra o firma, hizmet sağlayıcı, “Hayır, bana ret yazısı gelmedi.” dediği zaman ne olacak? Onun yönetmelikte ayrıntılı biçimde konulması gerekir.

Alt komisyondan ve bir önceki üst komisyondan itibaren konuşulan şey, verilerin elde edilmesi, yasa çıkmadan önce elde edilmiş veriler. Baştan da söyledim, bunda hiçbir sakınca görmüyorum. Yani ben ürettiğim mal için eğer Hindistan’da, Pakistan’da veya İsviçre’de tüketici bulup onların adreslerine ulaşabiliyorsam bu bir pazarlama becerisi, pazarlama başarısı. Onun için, verileri o şekilde veya bu şekilde elde etmiş, yasa çıktıktan sonra da elde ettiği adres verilerine birer kere, ürettiği, emek sarf ettiği, sermaye harcadığı ürünün bir kez pazarlama için reklamını gönderebilsin. Kim ilgili değilse “hayır” a basın göndersin.

Bir konu var önemli. O da Haluk Bey’in konuşmasından sonra aklıma geldi. Bir boşluk var gibi. Tekin Hocama da söylüyorum. O da, mail tamam, SMS tamam ama özellikle bankalar ve kredi kartlarında... Telefonum çalıyor, İstanbul’dan 212, 216 kodlu bir telefon geliyor. Açıyorum. Daha açar açmaz karşıdaki car car car konuşmaya başlıyor. Evet, Bankalar Birliğinin avukatı burada, kendimi ihbar ediyorum. O kayıtlarda, özellikle Akbank’ın kayıtlarında hakarete varan kayıtlarım var. “Kaydımı silin, istemiyorum.” diye bas bas bağıriyorum ve hakaret ediyorum. Mahkemeye verebilirsiniz, ihbar ediyorum, ağır hakaretlerim var bankalara.

Şimdi, reddetme hakkı burada nasıl kullanılacak? Mailde anladık, “hayır” a bastık. SMS’de işte açıkça belirtilecek: “Ya boşluk gönder ya ret gönder.” Eyvallah. Burada hakaretin dışında kayıtlara girsin diye nasıl bir yöntemle...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Ticaret adamısınız, belki ihtiyacınız var filan diye arıyorlardır.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bir kere bir anlatsın, bir kere bir göndersin.

Evet, bu konudaki görüşlerim bunlar.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Bir kısa bilgi...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Şimdi, ilk anlamıyla yaptığımız şeyin doğru olabileceğini düşünüyorum ancak ilklği nasıl tanımlayacağız burada çok önemli. Bir emlak şirketini düşünün, her ev bir ilktir. Bir meyve suyu şirketi düşünün, her cins meyve suyu bir ilktir. Metnin içinde...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İlkten kastım tüketiciye ilk.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bakın, şirket kuruldu, “Ben buyum.” dediğinizde ticari faaliyette böyle bir tanımlama...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Özur dilerim, açıklayayım onu.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İlkten kastım şu: Elde ettiğimiz veri, SMS ya da mail adresidir, ona göndereceğimiz ilk, yoksa sizin ürettiğiniz ilkler değil.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Yani bunu bir kere çok ciddi olarak tanımlamamız gerekiyor çünkü burada öylesine bir ilklerle karşılıyorsunuz ki her üç cümle değiştiğinde bir ilk olur, zaten sistemin önu açılır gider.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – O adrese ilk.

ILKNUR DENİZLİ (İzmir) – Onu bir kere çok ciddi tanımlamak gerekiyor.

İkincisi de bu verilerin elde edilmesiyle ilgili olarak, bu, artık, çok ciddi ticareti yapılabilir bir hâle dönüştü, bununla ilgili acil bir önlem alınması gerektiğini düşünüyorum. Bu inanılmaz bir alan oldu, bilgilerimiz satılıyor, gerçekten satılıyor piyasada şu anda. Bununla ilgili de çok ciddi bir önlem alınması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, Ümit Bey, sağ olsun konuştu ama en son söylediği şeyde bütün konuşmalarının tam tersi bir şey söyledi, doğrusu da bu aslında. Aslında “Fark yok.” deniliyor ama mantık silsilesine baktığınız zaman, mantıken düşündüğünüz zaman -diğer konuşmacıların, sektör temsilcilerinin de konuşmalarına bakın- burada ciddi bir mantık farkı var, yani ölçü farkı var, bunu anlamamız lazım, o tartışmayı bu konuda getirelim. Bu silsileyi kuramazsak, mantık algılamasını yapamazsak o zaman bu kanunun çıkmasının anlamı yok, ben size söyleyeyim yani, gerçekten samimi söylüyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Devam etsin o zaman.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Yani ne cezalarla ilgili... Bu kanunun bütün hazırlanması bu mantık çerçevesinde kurulmuş bir şeydir. Siz nasıl onay alınmakla reddetmeyi aynı tutabilirsiniz ki... Bunu aynı tutamazsınız, farklı bir şey bu.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Fark ne?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) - O zaman bütün iletilerin önünü açarsınız, herkes gönderir...

AHMET ERDAL FERLAN (Nevşehir) – Gönderiyor zaten.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) - ...ve reddetmezsiniz. Bu farklı bir şey, onay alınmak zaten bununla alakalı bir hadise.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İkisnin arasındaki farkı bir söyleyebilir misiniz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Farkı söyleyeyim ağabey.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – İki de birer kere mail atıyor.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Birer kere mail atıyor, birer kere mail attığı zaman...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Birinde “evet” e, birinde “hayır” a basıyorsunuz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) - ...siz reddetme şeyi koyduğunuz zaman bunu reddetme şeyi duymazsınız ama ilk defa onay atıp onay geldiği zaman bunu devam ettirirsiniz. Onay veriyorsanız, ilgiliyseniz sektörle, neyse, ticaretle, reklamlarla ilgiliyseniz buna onay verirsiniz, devam eder.

SONER AKSOY (Kütahya) – Ama içeriğini bilmiyorsa nasıl olacak?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ağabey, var işte orada, diyor ki: “Ben bununla ilgili bir şey...” Onu düzenleyecek alt şeyde, onun belli bir kutusu olacak, oradaki bilgiler belli olacak. Soner Ağabey, onlar belli olacak, hepsi belli olacak.

SONER AKSOY (Kütahya) – Tebliğle düzeltilecek mi onlar?

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Tabii, tabii, düzeltilecek, hepsi belli olacak orada. Nasıl bir onay gönderecek belli olacak.

Şimdi şunu anlatmaya çalışıyorum: Diğerinde, bakın, istediği kadar artık buradan izin almaya gerek yok, istediği kadar mail atabilir size, SMS atabilir diyelim. Artık, yasanın mantığı bu dolayısıyla ben burada farklılık yok şeyine itiraz ediyorum, tamamen farklılık var...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Katılıyorum, aynen öyle.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – ...mantık farklılığı var. Yani bu kanun da bu mantık çerçevesinde düzenlenmiştir. Mantık değişikliğine gideceksek yeniden bir kanun düzenlemesi yapalım diyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ERDAL FERLAN (Nevşehir) – Mustafa Bey’in dediği gibi müthiş mantık farkı var, yüzde yüz. Burada neye karar vereceğiz o zaman? Yani karar vereceğimiz şeyi belirleyelim, yüzde yüz fark var. Üreticilerin, KOBİ’lerin, şirketlerin, bir şey üretenin, mal üretenin, hizmet üretenin önünü mü açacağız, önünü mü kapatacağız? Temel nokta.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ben açtım önünü.

AHMET ERDAL FERLAN (Nevşehir) – Hayır. Bakın, şu anda bize de geliyor, binlerce mail geliyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Açık, buna gerek yok o zaman Sayın Vekilim. Açık zaten şu anda.

AHMET ERDAL FERLAN (Nevşehir) – Haluk Bey, bir dakika...

Şu anda ben reddettiğim zaman bunun bir yaptırımı yok, bakın. Mustafa Bey dedi ki: “Bu yasayı çıkarmamın hiçbir anlamı yok.” Var. Şimdi, şu anda bana gelen mailde ben reddettiğim zaman hiçbir anlamı yok, hiçbir yaptırımı yok. Şu anda bir yaptırımı var mı? Yok. Bu yasa çıktığı zaman eğer ben reddedersem bir maili, bana gelmeyecek.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Farklı bir şekilde...

AHMET ERDAL FERALAN (Nevşehir) – Hayır, bana gelmeyecek, reddedersem gelmeyecek.

Şimdi, bakın, elektronikte, bilişimde siz bunun önünü tıkayamazsınız. Siz bunun burada önünü kapatırsınız, dünyada -biraz önce hanımefendi bahsetti- yurt dışına gider, bir başka yere gider.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Zaten gidiyor.

AHMET ERDAL FERALAN (Nevşehir) – Bakın, şu anda biz küçük üreticilerden, ürünlerini tanıtmak isteyenlerden, büyüklerden -hiç fark etmez- yani büyüyen bir sektörden bahsediyoruz. Onay mekanizması çalışmaz. Hiç kimse kendisine gelen ilk maille ilgili bir onay vermez, ben vermem şahsen, ama bana o konuyla alakalı üç beş tane mail gelir. Hoşuma giden, ilgilendiğim bir alansa devam etmesini isterim. İlgilenmediğim bir alansa reddederim. Bakın, şu anda reddettiğim zaman bunun bir yaptırımı yok ama biz bunu yasaya koyduğumuz zaman onun bir yaptırımı olacak dolayısıyla çok farkı var. Ben şahsen burada onay değil, reddetmenin olması gerektiğini düşünüyorum. Yani orada Sayın Özgümiş'e aynen katılıyorum, önünü açmamız lazım. Büyük bir reklam platformu var burada yani imkânları olmayan üreticiler var, televizyona, vesaireye falana filana çıkmayan. Burada reddetmenin olması gerekir. Dengeyi kurmamız lazım. Tüketici olarak da bakıyoruz olaya, bir de diğer tarafa bakmamız lazım, dengeyi kurmamız lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hocam, buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Başkanım, burada sanıyorum Hükûmetin devreye girmesi lazım yasayı uygulayıcı olarak. Burada doğan pürüzü eğer gerçekten yönetmeliklerle veya çıkaracağı bu yasayı açan tebliğlerle düzenleyebileceksen... Ki bunun nasıl düzenlenebileceği hakkında da bize bilgi vermesi lazım çünkü o düzenlemelerde de arkadaşlarımızın tereddütleri olan sınırlamalar olabilir yani mesela reklama ağırlık verebilir, reklam yönüyle güzel şeyler olabilir, bu arada başka şeyler de söylemiş olabilir veya hiç reklamsız sadece “Efendim, benim böyle bir malım var, ne dersiniz?” Bunun da bir anlamı olmayabilir yani burada Hükûmetin nasıl bir tebliğ çıkarmayı düşündüğü hakkında bize bilgi vermesi sanırım tartışmaları burada kesebilir.

BAŞKAN – Peki, şöyle yapalım...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ben de söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki. Kısa kısa şey edelim de Hükûmet de böyle genel bir... Yani burada yapmak istediğim şey şu: Kanunu hazırlayan ve kanunu uygulayacak olan iki bakanlık da burada. Komisyon üyesi arkadaşlarımız, alt komisyondan itibaren tartışılan ana konulardan bir tanesi bu. Burada teknik anlamda hem kanunu yapan hem de uygulayıcı bakanlığın buradaki tartışmaların ışığında bir orta yol, bir orta zemin bulabilir mi diye bu tartışmaların önünü böyle açtım.

Söz isteyen arkadaşlar var, onlara söz vereceğim.

Ünal Hocam, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle ben kanun koyucunun bu kadar detaya girmesine gerek olmadığını düşünüyorum. Tüketicinin tacizden korunması gerektiğiyle ilgili bir husus yazıp bunun da yönetmeliğinin idareye bırakılmasının doğru olacağını düşünüyorum. Yani burada beyefendinin dediği gibi, bunlar yeni hayatımıza giren şeyler. Burada sıkıntı görüldüğü an hemen orada yönetmelikte bir değişiklik yapmak daha kolaydır. Sayın Başkanım, yönetmelikte değişiklik yapmak daha kolaydır.

BAŞKAN – Doğru.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Burada böyle işi sıkıştırıp bıraktığımız zaman bir daha gelecek de, bir daha kanun değişikliği olacak da falan derken birilerinin canı çıkar aşağıdan.

BAŞKAN – Yani diyorsunuz ki onayı onaylayalım, onayı koyalım, onayın nasıl olacağını...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bombardımandan korunması gerektiğini bir şekilde söyleydim ama işin nasıl olacağını idareye bırakalım, yönetmeliğe bırakalım.

Bir de hani, affedersiniz, deveye demişler: “İniş mi iyidir, yokuş mu iyidir?” O da demiş ki: “Yahu, bunun hiç düz yolu yok mu?” Şimdi, ben de diyorum ki “evet” mi iyidir, “hayır” mı iyidir? İki kutucuğu da koydum oraya, isteyen “evet” bassın, isteyen “hayır” a bassın. Hiçbirine basmadı, hiçbirine basmazsa üç ay sonra bir daha mail gönderme hakkı doğsun, mesela.

BAŞKAN – Anladım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yönetmelikte yazar, bir ay sonra ya da üç ay sonra ya da altı ay sonra bir mail daha gönderme hakkı olsun. Yani ne “evet” e bastı ne “hayır” a bastı, öyleyse ortada adam, üç ay sonra bir mail daha gitsin adama. Bunu mesela diyorum. Bunları yönetmeliğe bırakalım, yasada bu kadar derinlemesine biz bu işleri bağlamayalım diyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Buyurun.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok kısa söyleyeceğim. Şimdi, benim yaşadığım bir olaydan bahsetmek istiyorum. Hep şundan bahsediyoruz biz, diyoruz ki: Onay alsın fakat ilk içerik reklam olsun ve altında da bir daha buradan ben istemiyorum gibi bir link olsun, “evet” ya da “hayır” desin, kararını versin, daha sonra mail gelmesin. Fakat şöyle bir şey var: Mail geliyor -ben çok yaşadım, birçok zaman da arkadaşlarımızın uyarısıyla bazı şeyleri gördüm- bir bakıyorum ondan sonra siliyorum, iki gün sonra aynı mail veya benzer, aynı firmadan yahut aynı mail adresinden geliyor, bakıyorum, siliyorum. Hâlbuki en aşağıda “Eğer buradan bir daha mail almak istemiyorsanız bu linki tıklayınız” şeyi varmış.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Onun görünür olması lazım.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Benim burada teklif edeceğim şey şu: Eğer ki o linki aşağıda değil de en tepede, reklam başlamadan orada koyarsak, -yönetmelik veya kanunla, nasıl yapacağımız daha sonra tartışacağımız bir şey- daha mail’e başlarken mail’i alan tüketici yahut tacir, esnaf kimse, “Böyle bir şey var, eğer istemiyorsanız bir daha biz göndermeyeceğiz.” diye en tepede olursa otomatikman orada karar verir veyahut reklam mail’i içeriğinde olmaz da bir link olarak olur, “Eğer bu reklamı görmek istemiyorsanız bir daha şey yapmayın.” O link otomatikman, çok da yormayacak bir şekilde iki defa engellenmiş oluruz ve tüketici de daha mail’in içine girdiği anda kararını verme noktasında olduğunu bilmiş olur, dediğim gibi şey olmaz. Ben diyorum ki o kadar çok mail’i ben sildim ki daha sonra bir daha geliyor. Hâlbuki en sonunda uzun bir mail en aşağıda “Bir daha böyle mail almak istemiyorsanız bu linki tıklayınız.” diyor, benim ondan haberim yok çünkü o noktaya gelmiyorum ben. En başta bunu koyarsa mail’i yollayan reklam anlamında, otomatikman daha reklamın içine girmeden linkle veyahut reklama bakmadan orada “hayır” der, iki iş aynı anda yapmış oluruz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Hocam sizi epey beklettik.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Estağfurullah.

Sayın Başkan, ben özellikle şu husus olmasa bu kanuna hiç muhalefet şerhi falan yazmayacaktım. Bir regülasyonun başlaması lazım, iyi niyetli bir girişim. Biz milyonlarca tüketiciyi burada mağdur ediyoruz. Bakın, burada işin tarafları gelip lobi yapabiliyorlar ama bu tüketiciler hiç lobi filan yapamıyorlar.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Biz tüketiciyiz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Öyle de...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sen de tüketicisin, ben de...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Hiç de öyle değil.

Şimdi, bakın, kendimizi bile savunamıyoruz. Bu hadiseyi Kızılay Meydanı’nda anlatsak çok farklı bir şey çıkar. Ben burada ilk konuşmama başlarken bugün dedim ki: Bunun ticari tarafı, ekonomik tarafı yeterince dikkate alınmamış, hesabı yok, kitabı yok. Benim geçmiş background’um itibarıyla en çok kaygı duyan bu hususta benim. Burada böyle ama şunu söylemek istiyorum: Bakın, yapılan bir araştırma, uluslararası bir yayın önümde, söylüyorum: “Kişilerin yıllık gelirlerinin yüzde kaçını elektronik ticarete ayırdığına ilişkin olarak otuz ülkede yapılan araştırmada ortaya çıkan sonuç oldukça ilgi çekicidir. Nitekim kişilerin yıllık gelirleriyle yapmış oldukları elektronik ticaret arasında tam bir doğru orantı bulunmadığı tespit edilmiştir. Kişilerin yıllık gelirlerinin elektronik ticarete ayırdıkları bölümlerin içinde buldukları ülkenin refah düzeyi ve teknolojik altyapısının gelişmişliğiyle doğru orantılı olmadığı tespit edilmiş. -Mutlaka orantı var ama doğru orantılı değil- Yapılan araştırmada bireylerin elektronik ticarete ilişkin olarak duydukları

kaygıların genellikle ödeme yapmış olmalarına, malı teslim alıp almayacaklarına, kredi kartı bilgilerinin dolandırıcılık ve/veya başka amaçlarla ele geçirilip geçirilmeyeceğine ve/veya kullanılıp kullanılmayacağına, satıcının fiziksel bir lokasyonunun bulunmaması, bir sorun yaşanmaması hâlinde, örneğin malın ayıplı olması hâlinde karşılaşılan sorunları doğrudan aktarabilecekleri bir gerçek kişi temsilcinin bulunup bulunmaması...” Bu hususların daha çok dikkate alındığını ifade ediyorlar. Bu yapılan bir araştırmanın bir sonucu.

Benim burada söylemek istediğim şey şu: Eğer firma olarak bu söylediğini firma kendi yapıyorsa yapıyor ama buradaki problem, siz hizmet sağlıyorsunuz, elinizdeki şu ana kadar yaptığınız yatırımda bu avantajınızı kaybetmek istemiyorsunuz. Ama bu gerçek rekabeti yansıtmıyor, benim söylediğim o. Yani bilelim, buradaki vatandaş bilmiyor garibim, ne olacağını bilmiyor. Geliyor önüne... Benim geliyor, işte şimdi gösterdim hanımefendiye, yüzlerce geliyor. Böyle bir şeyle karşılaşmak istemiyorum. Vatandaş onu mutlaka bilinçli olarak... Önceden izni alınsın, öyle yapılsın, ben onu söylüyorum. Şunu çok açık ve net bir şekilde söylüyorum: Falanca organizasyonun, filanca birliğin -açık ve net söylüyorum- lobi faaliyetiyle, basınla vesaireyle bunu kamuoyuna yansıtmaya çalışması... Belki milyonlarca tüketici bunu yansıtmıyor ama ben netice olarak bildiğimden dönmem, bildiğimi söylerim. Beni ikna etmeniz lazım burada. Ben açık söylüyorum, ben gayet açık ve net söylüyorum: Arkadaşımız hadisenin içinde teknik olarak. Eğer bunu biz çözemezsek, bu kadar tüketiciyi mağdur etmeye devam edeceksek çıkardığımız regülasyonun hiçbir anlamı olduğu kanaatinde değilim. Buranın en önemli noktasının da bu olduğunu düşünüyorum.

Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; benim kafama takılan şu: Artık dünyada ticari sınırların kalktığı bir süreçte yaşıyoruz. Benim KOBİ’ m, şirketin ARGE çalışmaları neticesinde çok güzel bir ürün buldu. Bu ürünü Almanya’ da, İngiltere’ de, Çin’ de bir KOBİ, bir şirket yine buldu. O, o ürünü dünyaya tanıtırken benim KOBİ’ m tanıtabilecek mi bu ürün? Bu konuda engel var mı?

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Ticari olarak hiçbir sınır yok.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Her iki bakanlığın da görüşünü alacağız, uygulayıcı ve kanun koyucu...

Ümit Bey’ e de söz veriyorum.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ünal Bey açıklama yaparken ortasını bulalım. “ ‘Evet’, ‘hayır’ ı üç ay sonra bir daha göndersin.” dedi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Cevapsız kalmışsa... Örnek söylüyorum, her ikisini de basmamışsa...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bizim önerimiz, arka arkaya on tane mail geliyorsa bile her birinin altında veya şimdi arkadaşımızın dediği gibi üstünde görünür bir yerinde, herkesin tanıyabileceği bir logo biçiminde “evet”, “hayır” olsun. Üç tanesini aldığı anda, üç taneden sonrasını almak istemiyorsun, “hayır” a bastığın zaman reddetme hakkını kullanabilirsin.

Mesela eğer biz Haluk Bey’ in veya Mustafa Bey’ in söylediği şekilde kullanırsak, bana şimdi iki dakika önce bir firmadan adres değişikliği mail’ i geldi, o zaman ne edecek? “Benim adresim değişti, adres değişikliğini öğrenmek istiyor musunuz?” diyecek. “Adres değiştirdim, mail’ imi almak istiyor musunuz?” ile ya da “Adres değiştirdim, bilgimize arz ederim.” in arasında taciz açısından bir farkın olmadığını söylüyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Aslında bu kanuna şu maddenin yazılış şekline karşı çıkamıyorum, zatîalınızı kastetmiyorum. Bu işin uygulanmasında ilerde daha büyük mağduriyet sağlayacakları kanaati bende var çünkü yine de bunlar...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bakanlığa bağlı... Haluk Bey, bakanlık reddetme hakkını doğru takip ederse sorun çözülür.

BAŞKAN – Son sözü verip Hükûmeti dinlemek istiyoruz.

MOBİLSAD BAŞKAN YARDIMCISI BURAK KIR – Öncelikle MOBİLSAD adına şunu söylemek isterim ki - konuşmamın başında da söyledim- kamu faydası ve tüketicileri düşünerek MOBİLSAD organizasyonunu oluşturduk ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla reklamlar konusunda, mobil reklamlar konusunda iş birliği yapıyoruz. Kendileriyle bizim vastamızla mobil reklamcılığın kurallarını getiriyoruz, tüketiciler mağdur olmasın.

İkincisi, bu masa etrafında “opt out” stratejisi, sanki bizim şu anda teklif ettiğimiz bir strateji gibi temsil ediliyor, deniliyor ki: “ ‘Hayır’ diye bir şey tüketicinin haklarını koruyan bir şey değildir.” Bugün alt komisyonlarda konuşuldu fakat burada tekrar etmenin

faydası olduğunu düşünüyorum, Amerika, Japonya, Kore, teknolojinin çok ileriye gittiği, e-ticaretin çok ileride olduğu ülkelerde stratejik olarak bizimki gibi uygulanır. Biz Avrupa müktesebatına tabi olduğumuz için diyoruz ki, tam olarak Amerika'yı veya Japonya'yı...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ülkeyi mi kastediyorsun, derneği mi?

MOBİLSAD BAŞKAN YARDIMCISI BURAK KIR – Türkiye Cumhuriyeti'ni kastediyorum, bizim ülkemiz ama bizim söylediğimiz yöntemler “soft opt in” dediğimiz, aynı zamanda müşterinin de mağdur olmayacağı yöntemler. Ama şunu söylemek isterim: Sayın milletvekilimin dediği gibi “opt out” yöntemi eğer bir ülkede bir tüketicinin mağduriyetini artıran bir yöntem olsaydı bugün Amerika dünyada tüketicisini en çok koruyan ülkedir, Japonya hakeza, bu ülkeler buna izin verdiklerine göre, bunu uygulamayana büyük cezalar getirdiklerine göre alt komisyon raporlarında “Hapis cezaları gerektirir.” diyor, bizim ülkemizde ona gerek yok tabii ki. Bunu uygulamayana ceza getirdiklerine göre, demek ki bu yöntem de doğrudur, dünyanın büyük ekonomilerinde uygulanan bu yöntem de doğrudur. Açıklık getirdim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bizim sorunumuz gayet açık ve basit. Şimdi, şurada hanımefendiye gösterdim, şu kadar mail geliyor. Beni bundan nasıl koruyacaksınız? Devletin kurumundan koruyamıyorsunuz, bütün sıkıntı bu ya. Bu kadar basit yani benim sorduğum soru.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Ama Sayın Vekilim bu da korumuyor ki.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Korumuyor kardeşim.

(Karşılıklı konuşmalar)

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkan ya “evet” diyecek ya “hayır” diyecek, yanıtlamazsa belli periyotta bir daha gönderecek.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ayda bir yenilesin Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle söyleyeyim: Yeteri kadar tartıştık, son bir söz verip Hükûmeti de dinledikten sonra...

Buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, iki hususa tekrar dikkat çekmek istiyorum: Bunlardan bir tanesi yani sadece SMS ile ticaretin büyüklüğünü artıramazsınız. Bu, ticaretin tamamını kapsamıyor, bir kere burada düşünelim, arkadaşlar düşünsün.

İkincisi de, onay alsanız da... Bakın, bunun için de bir süre veriliyor yani datalar şekillensin, onaylar devam etsin. Kaldı ki daha önce sözleşmeyle de devam edenlere de ayrı bir imkân var, ileriki maddelerde. Onay alınsa da zaten çıkma hakkı her zaman var burada, bu kanunda. Dolayısıyla bunun özel bir husus olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu konuda Hükûmetimiz... Tabii, kanunu, tasarımı hazırlayan, bir de onu uygulayacak olan... Hem uygulamanın hem de... Ya, ikiniz anlaşacak mısınız, yoksa siz de Komisyon üyeleri gibi ikiniz birbirinizle biraz tartışacak mısınız? Biraz da sizi dinleyeceğiz, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, burada efendim, olayı iyi anlamak lazım. Neyin tercihini yapıyoruz burada? İstenmeyen iletilerle ilgili nasıl bir önleme mekanizması kuracağız? Burada tartıştığımız konu bu. Efendim, bunu bir kere yasal olarak düzenlemekte zorunluluk var çünkü bununla ilgili ceza öngörmüşüz. Kanunsuz suç ve ceza olmayacağı Anayasa'da yazılmış dolayısıyla bunu yönetmeliğe filan bırakmak çok doğru olmaz kanaatimizce. Burada düzenlenmesi gerekir, yasada, bunun ana sınırlarının.

Şimdi, onayın anlamı şu, tercihin, kullanacağımız noktanın şu olduğunu düşünüyoruz: Şimdi, siz, eğer onay mekanizmasını getirdiğiniz zaman, bu hem iletiyi gönderenlerin hareket tarzını etkileyecektir hem de alanlarının etkileyecektir. Eğer onay vermeden bir ileti alınamıyorsa bunu gönderen firmalar insanlara rastgele iletiler göndermek istemeyeceklerdir. Ama siz “evet” ya da “hayır” butonuna basmak suretiyle bunu reddedecek olursanız o zaman o reklamı zaten almış oluyorsunuz, bir kere o size gelmiş oluyor. İşte, biz, tüketiciyle bunu karşı karşıya bırakacak mıyız, bırakmayacak mıyız? Efendim, bu alan çok geniş bir alan yani reklam veren firmalar açısından bakarsanız bunun başka bir yönü var, tüketici hakları yönünden bakarsanız bunun başka bir yönü var. Örneğin, ben kendim e-mail adresimi kullanamıyorum efendim, ayda üç binden fazla, beş bin şey geliyor. Bunları tek tek bakıp her birini reddetme,

istemiyorum deme şansım da yok. O yüzden e-mail'i ben fiilen kullanamıyorum. Yani bu şekilde de siz e-mail'inizi... Hâlbuki orada bakmam gereken çok lüzumlu e-mailler var ama ben bunu ayırt edemiyorum, seçemiyorum. Dolayısıyla insanlar bununla muhataplar.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Mevcut yasada yine üç bin tane gelecek, onay vermek ya da vermemek zorundasınız.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Efendim, eğer onay vermeden bir e-maili okuyamıyorsanız, içeriğini göremiyorsanız yenisi gelemiyorsa, bunu göndericiler çok fazla göndermek istemeyeceklerdir bu tip bir e-maili. Onay sisteminin pratikliği budur yani tüketiciyi en fazla, hem gönderen psikolojisi açısından hem alıcı açısından en fazla koruyacak olan onay sistemidir. Yani bu, bir tercihtir, siz bulunacaksınız bu tercihte. Yani biraz daha genişletelim mi, insanlar reklamı görsün öyle mi reddetsinler veya kabul etsinler ya da onay sistemiyle mi bu reklamı görsünler... Dediğim gibi, o onaydan önce o gelen e-mail içinde neler bulunacağını ilgili bakanlık belirleyecek. Dolayısıyla efendim bu, bir tercih meselesi. Bize göre buradaki düzenleme tüketicinin gereksiz e-maillerle muhatap olmaması açısından... Efendim, zaman insan için en kıymetli şeydir, özellikle vakti yoğun insanlar açısından... Yani boş bir insan oturup evet dünyada neler oluyor... Bir de olaya şöyle bakabiliriz efendim: Bir ürünü tanımak için İnternette herhangi bir ürünün ismini yazmanız da gerekmez, o alanın ismini yazmanız dünyada o alanda ne üretildiğini "Google" size milyon tane örnek çıkarıyor efendim, niye bunu mesajla alasınız? Yani siz bu kadar insanı gereksiz yere meşgul edesiniz? Ürün satmak için ben mesaj göndermenin çok gerekli olduğu... Bu da ayrı bir konu. Dolayısıyla burada tüketici hakları bakımından olayı nasıl değerlendireceğiz, o kişiye reddetme... Bu, bir hak ama aynı zamanda bir yükümlülük efendim, bir külfet, bir külfet yüklüyorsunuz, o e-maili okuyacak ve reddedecek, bir daha bana gönderme diyecek, bu bir zaman efendim. Bunun yüz tane olduğunu veya bin tane olduğunu düşünürseniz bu alan çok geniş bir alan yani dünyada milyonlarca firma size e-mail gönderebilir. Onu da düşünerek yani reklam verenlerin bir kere reklam verme, ürününü tanıtmaya hakkını mı öne alacağız, yoksa genel tüketicinin istemediği e-maillerle veya ilgisiz e-maillerle muhatap olmamasını mı önceleyeceğiz? Biz bu tercihi kullandık, onay sisteminin daha vatandaşın hakları açısından, tüketici hakları açısından daha gerekli olduğunu düşünüyoruz. Sistemin mantığı için de buna neden ihtiyaç var diye ülke uygulamalarıyla ilgili Sayın Hocam kısa bir açıklamada bulunursa uygun olur kanaatindeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Genellikle hükümetler böyledir, yönetmelikten kaçarlara, her şeyi yasanın içerisine sokmak isterler. Böylece yasalarımız da kargacak burgacak olur. Hâlbuki burada ben Hükümetin mesela şöyle demesini isterdim: "Bu onay evet alınacak ama mesela o e-maili gönderen arkadaşın web sayfasını, web adresini de yazmasını isteyeceğiz yönetmekte." deseydi o zaman ben onay vereceğim zaman basardım web adresine onun, ne ürettiğini, ne ettiğini oradan gördüm, beğenmiyorsam onayımı ona göre verirdim, beğeniyorsam ona göre verirdim, iş biterdi. Yani yönetmelikte böyle bir iki küçük, basit açıklama yaparsa bizim bu tartışmalarımızın hiçbiri olmayacak. Her şeyi yasaya koymakla olmaz ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Şimdi, şöyle bir şey var: Sayın Müsteşarım çok önemli bir cümle sarf etti, ben onu çok önemsiyorum: "Eğer ki yasa bu şekilde çıkarsa, zaten, otomatikman, e-mail yollayacak olan firmalar tanıtım için bu yola girmeyecekler." dedi. Yani burada tamamıyla ve tamamıyla sektörün içindeki olan, hem bu sektörde e-mail yoluyla reklam yapan hem de onların reklam yapması noktasında onlara destek veren ve onlara o ortamı sağlayan ve oradan ekme yiyen ve oradan ticaret yapan firmalar bir şekilde, dediklerinde haklı, yüzde 90'lar noktasında ticaretini kaybedecekler. Bu, çok kritik bir nokta, çok kritik bir cümle, çok önemsiyorum ben onu.

Şimdi, bu bakış açısının hakikaten elektronik ticaret noktasında bir daralmayı getireceğini ben buradan gördüm net bir şekilde. Yani bunun önüne geçmek lazım. Dediğim gibi, e-mail olarak geldiği zaman, yukarıya yazdığınızda ve reklamı sadece ve sadece link olarak yaptığınız zaman o e-mail çok zorlamayacaktır.

Burada bence düşünülmesi gereken şey, bilmiyorum belki de vardır, bir insan o e-maile olumsuz yanıt verdikten sonra bunun kayda geçmesi, aynı e-ticaret noktasında sözleşme yaptığınızda ticaret esnasında.

İkincisi, şimdi, tüketici mağduriyetinden bahsediyoruz. Tüketici mağduriyeti iki boyutlu, burada bazı milletvekillerimiz, Orhan Bey de onu ifade etti, bu e-mailleri almamak da belki tüketiciyi mağdur edecek. Şimdi, Sayın Müsteşarım haklı, "google" a giriyorsunuz veyahut da her neyse, o arama motorlarına istediğiniz şeyi aratabiliyorsunuz fakat bazı firmalar günlük, hatta ve hatta anlık kampanyalar yapıyorlar ve sizin o anı yakalamanız için bu e-maili almanız gerekiyor. Şimdi şu var: Gerçekten bilgilerin çok kirli bir

şekilde dağıtılmasından kaynaklanan saçma sapan mailler var. Benim hiç ilgi alanım olmayan yerden bana e-mail geliyor. Neden? Bu bilgi satıldığından dolayı. Bu arada, bu kanunda olmayan başka bir yere de değineceğim, ona da bitirdikten sonra değineceğim. Burada ilgilim olmayan yerleri sileceğim ve daha sonra ilgilim olan yerlerden e-mail alıp almamak istediğimi takdir edeceğim. Ama dediğim gibi en tepede olması şart ve e-mail'in içinde reklamın olmaması şart. Yani e-mail'in içinde bir de linkle yani böyle bir şeyimiz var, isteyen linkten bağlanacak.

İkincisi, başka bir konuya girmek istiyorum, çok enteresan e-mail aldım geçen gün, çok da şaşırdım. Aynen bunu içeren bir şey ama çok farklı boyutu var. Bir firma kurulmuş ve firma bana şöyle bir e-mail atmış: "Ürünlerinizi mi tanıtmak istiyorsunuz, sattığınız ürünü mü tanıtmak istiyorsunuz, reklam mı yapmak istiyorsunuz, twitter veyahut facebook üzerinden bir hafta içinde 10 bin tane, iki hafta içinde 20 bin tane size facebook arkadaşı, twitter takipçisi sağlayabiliriz, bedelleri şu" diye. Bakın, o alan bir anda boş kalıyor. Yani o alana üzerinde reklam yapmak için adam başka bir ticaret şeyi kurmuş. Bence bunun da başka bir kanunla veyahut yönetmelikle nasıl yapılıyorsa bunun da düzenlenmesi lazım. Bu, çok enteresan gelmişti, bunu burada paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani şuradan, Ömer Bey'in şeyinden de şunu anladım: Bir tek bu SMS veya mail değil, bu işin twitter'ı, facebook'u ve daha bilmediğimiz daha belki birçok yenilikler olabilecek ama Bakanlığın söylediği onay yetkisini şart koşup uygulamayı, sanki Ticaret Bakanlığına nasıl onayın alınacağını bırakmak konusunda bir özetleyebilirim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Somut bir teklifte bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi Hocamı dinleyeceğiz ama ondan önce kısaca sizin de bilgilerinizi alırsak belki Hocam onlara da bir cevap verebilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Efendim, somut olarak teklif ediyorum, bu 6'ncı maddenin şu şekilde değiştirilmesini öneriyorum: "Ticari elektronik iletiler alıcılara ancak önceden 'kabul' veya 'ret' onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay..." diye devam ediyor, cümlenin sonuna geliyorum: "...onayın ne şekilde alınacağına yönelik hususlar bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." "Kabul" veya "ret" onayını istiyoruz, bu onayın da nasıl uygulanacağını, az önce dediğimiz işte "evet" diye mi bassın, "hayır" diye mi bassın, yoksa ikisine de basmadıysa belli süre sonra tekrarlınsın mı filan, bunun yönetmeliğini idareye bırakalım. Ama bir onaya ihtiyaç, "kabul" veya "ret" onayına ihtiyaç olduğunu ve bunu yapmadığı hâlde, yapmazsa cezayla karşılaşacağını bilsin.

BAŞKAN – Şöyle bir şey, katkıda bulunmak adına: "Ticari elektronik iletiler onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir."

ÜNAL KACIR (İstanbul) – "Onay" demekten şu anlaşılıyor: "Evet" i soralım, kabule onay deniliyor, "ret" de onaydır bence.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle bir bitireyim cümleyi: "Ticari elektronik iletiler alıcılara önceden onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim araçlarıyla alınabilir. Onayın usul ve yöntemleri uygulayıcı bakanlık tarafından ikincil mevzuat olarak düzenlenir."

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O da olur.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, ben karşıyım, peşinen karşıyım.

BAŞKAN – Şöyle, Ünal Bey'e katkı. Şimdi...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Başka bir şey söyleyeceğim...

BAŞKAN – Peki, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bir milletvekili olarak, vaktiniz sizin de kıymetli Komisyon Başkanı olarak, nelere muhatap olduğumuzu söylemek istemedim ama şimdi söylüyorum: "Baktın mı? Patates soyma eldiveni -devam ediyor- sadece 18 lira." "Boy uzatıcı tabanlık." Devam ediyor: "Merhaba Ayhan Emin Haluk, size yeni bir mesaj geldi, rumuz bilmem ne." "Çok uçu şarj seti, 35 lira, yerine sadece 16 lira, şu."

ÜNAL KACIR (İstanbul) – e-mail'e mi geliyor bunlar?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Evet.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bana hiç gelmiyor da! (Gülüşmeler)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Siz ondan gayret diyorsunuz zaten.

"En ufak, gizli, anahtarlık kamera, sadece 39,99" Devam ediyor "1 milyon saat.com. Avantaj kulübü." "Gökhan Türkmen konseri." "Link lenk..." Şimdi...

MOBİLSAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ YILMAZ KURTAY – Size bir şey söyleyebilir miyim?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Siz beni ikna edemezsiniz bugün, bugün ikna edemezsiniz. Bakın, sizi ben öbür tarafta dinledim. Siz bir sivil toplum örgütü temsilcisi olarak bakın gelip görüşünüzü beyan ediyorsunuz, en detayına kadar. Bugüne kadar milletvekili olmama rağmen, alt komisyon üyesi olmama rağmen şunları dile getirmekten imtina ettim ama şu anda mecbur kaldım. Kızılay’da gezen on binlerce insan, günde geçen, bu işin muhatabı ve çözüm yolunu bulamıyor. Bu kanun tasarısı buna yönelik bir şey. Bunu koymadığım zaman bunun bir anlamı yok.

Şimdi, esnaf olarak veya tacir olarak, sanayici olarak onlara zaten burada bir imkân tanındı, öyle değil mi Hocam?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Kesinlikle.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Onların kendi aralarındaki irtibatlarına bir imkân tanında. Yani şurada daha detaya girmek istemiyorum.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bir ev kadını eğer kolay patates soyma eldivenine ihtiyaç duyuyorsa, bu adam da bunu geliştirmişse, beyin emeği harcamışsa, sermaye harcamışsa nasıl tanıtacak?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Vekilim, ben Emin Haluk Ayhan olarak böyle bir şeye izin vermedim ve...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bir kez “hayır” deyin.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ya, günde yirmi tane geliyor.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Nereden geliyor?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir yerden geliyor, yirmi tane.

BAŞKAN – Anlaşmıştır...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, uzatmayacağım. Bakın, bu kadar alt komisyonunda çalıştık, herkesi de dinledik, benim bu tasarıya karşı ekonomik anlamda çok büyük getirisi olmamasına rağmen bir regülasyonun, bir kanunun, bir düzenleyici metnin olması açısından konuya müspet baktım. Ancak bu hadiseyi, biz burada temel maddeyi geçiremeyecek isek, böyle düzenleyemeyecek isek yaptığımız çalışmaların bir anlamı olduğu kanaatinde değilim. Muhalefet edeceğimi de açıkça söylüyorum.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Sayın Vekilim, tekrar şunu da eklemek istiyorum. O zaman sizin düşündüğünüz şey şu, diyorsunuz ki: Aynı Sayın Müsteşarım gibi, artık firmalar bunu yapmayacaklar, bu mailler azalacak, otomatikman terk edilecek.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Müsteşarınız sizin Bakanınız adına konuşuyor, Hükümet adına konuşuyor.

ÖMER SELVİ (Niğde) – Bakın, ben o noktaya gelmiyorum fakat sektörün temsilcileri de diyor ki: Eğer bize bu yolu kapatırsanız -burada ekonomik bir pasta var, bu pastadan da Türkiye Cumhuriyeti faydalanıyor- bu kapıyı kapattığınız takdirde yurt dışından tekrardan bu mailleri veyahut bu SMS’leri yollayacaklar, kesilmeyecek.” Yani şimdi biz bu pastayı yurt dışına mı sunalım? Bakın, çilekli pastam var, frambuazlı pastam var diye, yoksa biz bunu afiyetle yiyelim mi? Tercihi biz yapalım ve daha sonra, dediğim gibi, kanuna veyahut metne koyduğumuz takdirde tak diye bunu kesebilirsiniz. Kanundaki sizin belki o patates soyucunuza ihtiyacınız yok ama bir ev hanımına gidecek “Evet, ben bunu istiyorum” diyecek.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar şimdi...

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizin söz talebi?

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Bir çözüm önerisi getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, kendinizi tanıtırın.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – YASED adına buradayım. Teşbihde hata olmaz, “Düz yol var mı, hep yokuş mu ineceğiz, bayır mı çıkacağız?” denildi ya bir öneri var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Biz değil ya, deve... (Gülüşmeler)

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL – Burada da bir orta yol var aslında. Şimdi, eğer yokuşu iniyor olmak “opt out”, çıkıyor olmak optinse yani evet ya da hayır açıkça sormaksa sorun ve bu tartışılıyor, çok haklısınız. Avrupa Birliğinde bu aynı tartışmalar yapılmış. Dediğiniz gibi Sayın Vekilimin sizinle hiç alakası olmayan e-maillerin SMS’lerin gelmesi nasıl engellenir? Ama ticari hayat ve ticari faaliyet nasıl durdurulmaz soruları sorulmuş ve bir çözüm yolu bulunmuş. Ben o çözüm yolunu size kısaca aktarmak istiyorum. O da şu: Eğer bir tüketici kendi iletişim bilgilerini o şirkete paylaşıyorsa o hâlde kendisiyle verdiği iletişim kaynağı üzerinden tekrar iletişim alabilir varsayımı üzerinden hareket edilmiş yani bu şu, uygulamada şu anlama geliyor: Ben Çiğdem Önal olarak bana bir erkek berberinden SMS gelemiz. Bu erkek berberi benimle ilgili e-mailimi, telefon bilgimi bir yerden bulsa da gelemiz, gelmemesi gerekir ama ben aynı zamanda Garanti Bankasının... Çünkü ben ona benimle iletişim kurabileceğini söylememişim ama ben

bugün bir bankanın müşterisiyim. O bankaya benimle iletişim kurabilmesi için eğer e-mailimi verdimse aynı zamanda üç tane e-mailim varken bir tanesini verdimse sadece o e-mailim üzerinden o banka benimle iletişim kurabilir. Bunu söylemek istiyorum. Buna Avrupa Birliğinde soft optin deniyor yani müşterinin kendi iletişim bilgilerini ve verdiği bilgileri yani eğer müşteri cep telefonunu vermiyorsa cep telefonu numarası üzerinden yine iletişim kurulamaz, e-mailini vermiyorsa yine kurulamaz ama müşteri eğer e-mailini veriyorsa, cep telefonu numarasını veriyorsa, o müşteriyle iletişim kurulabilir varsayımı üzerinden hareket edilir denmiş ve buna soft optin denmiş.

BAŞKAN - Peki yani şöyle diyorsunuz: Avrupa'da bunu önceden tüketici kendi mail iletişim numaralarını verirse bu onay sayılıyor, bunun üzerinden de o onaylar geliyor.

YASED TEMSİLCİSİ ÇİĞDEM AYÖZGER ÖNAL - Evet. Şöyle, şu anki kanun metni optin, soft optin değil yani ben bir bankaya numaramı verdiğim zaman ya da bir kadın kuaförüne numaramı verdiğim zaman o kuaförün tekrar bana SMS atabilmesi, e-mail atabilmesi için bir kez daha "Çiğdem Önal sen bu bilgiyi benimle paylaşmıştın, ben şimdi seninle tekrar e-mail üzerinden kontak kurmak istiyorum izin veriyor musun" diye bir kez sorması gerekir ve bu ticari hayatı gerçekten durduracak çünkü kimse buna, tüketiciler buna onay vermeyecektir denmiş ve Avrupa Birliğinde bu ikinci kez onay alma aranmaz kuralı getirilmiş. Pek çok üye ülkede.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz. Farklı bir boyut, yeni bir boyut sanki yani bu işin düzü yok mu dedik, düzü olacak gibi görünüyor.

Buyurun.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın vekillerimiz, değerli bürokrat arkadaşlarım; konu tabii bu düzenleme bağlamında hep tüketici hakları gibi algılanıyor aslında belki de bir temel insan hakkı olarak iletişim hakkı, haberleşme özgürlüğüyle ilgili bir düzenleme söz konusu.

Sayın Başkanım, konu hep bir tüketici hakkı bağlamında ele alınıyor, aslında hepimizin yaşadığı haberleşme özgürlüğünün ya da iletişim hakkının sağlıklı kullanılıp kullanılmaması söz konusu. Aslında düzenlenen şey istenmeyen iletilerdir. İstenmeyen iletiler nedeniyle kişilerin gereksiz bilgilere boğulması ve haberleşme hakkının iletişim özgürlüğünün doğru dürüst kullanılamaması söz konusu. İnsanların sağlıklı haberleşmesinde de kamu yararı var eğer iletişim hakkınızı sizi boğan istenmeyen iletiler nedeniyle sağlıklı bir şekilde kullanamıyorsanız kamu yararı gerçekleşmiyor demektir haberleşme özgürlüğü kanalıyla. Burada düzenlenen madde bu haliyle soft... karşılıyor diye düşünüyorum, soft optini karşılıyor diye düşünüyorum. Yalnız mevcut düzenlemede alıcılara ancak önceden onayları alınmak, kural budur. Önceden onay alınmaksızın size e-mail ya da e-posta gönderebilir miyiz şeklinde bir ileti de istenmeyen iletidir şu hâlini eğer maddeye sadık kalarak yorumlayacak olursak yani size bir mail gönderebilir miyiz şeklinde bir ileti de ileti olacağına göre onun da önceden onayının alınması lazım. Bence bu noktada maddeyi esnek yorumlayamayız diye düşünüyorum bir hukukçu olarak onu görüyorum çünkü. Ama diğer taraftan soft optin de var eğer vermişseniz şeyi o anlamda arkadaşımızın düşüncelerine katılmıyorum, bu da soft optindir aslında. Vermişseniz bilgilerinizi gönderecekse. Yalnız hiç dikkate gelmeyen bir husus var. Aslında ticari ileti, ticari elektronik ileti burada maddenin bu hâliyle telefonla iletişimi de kapsıyor. Burada çünkü çok geniş. Şimdi tam diyelim ki şöyle bir toplantının ortasında bilmediğiniz bir numaradan sizi birisi arıyor. Merak ediyorsunuz birisi arayıveriyor. Bakıyorsunuz işte bir reklam şirketi ya da bir sigorta şirketi. İşte Cihan Bey sizi sigortamıza davet ediyoruz şeklinde bir şey yani böyle bir şey açıkçası kabul edilebilir bir şey değil yani insanların sağlıklı iletişimini de engelliyor. Bu açıdan bakmak lazım. Temel hak ve özgürlüklerin boğulmasıdır aslında burada engellenmek istenilen ve düzenleme son derece yerinde gibi görünüyor bana, bunu da ifade etmek istedim.

BAŞKAN - Peki teşekkür ederim.

Buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) - Ben bu yönetmelik işiyle alakalı olarak son düzenlemenin isabetli olduğunu düşünüyorum. Ancak bize lüzumsuz gibi görünen birtakım iletilerin gelmesinin de önüne geçmeye kalkmak özgürlükleri engellemek, ticari hayatı engellemek anlamına geldiği gibi bir de ayrıca tüketicinin dünyada ne oluyor ne bitiyor, kim ne üretiyor, ben patatesle ilgili özel bir üretimle ilgili bir malumattan bir bilgiyi ben hiçbir zaman kullanmayacağım ama doğrusu öyle bir bilgi bana geldiği zaman ben okurum ve ondan istifade ederim yani, bende bir bilgi birikimi olur. Onun için ticari sirkülasyonla ilgili maillerin gelişini, gidişini engelleyecek özgürlükleri bu noktadaki özgürlükleri engelleyecek düzenleme yapmamak lazım yahut yapacaksak yönetmelikle bunu çok dengeli bir şekilde düzenlememiz lazım kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın Müsteşarım, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI ZİYA ALTINYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Genel Müdürümüz süreci başından beri alt komisyon çalışmalarına da katıldı bir öneri geliştirdiğini ifade etti, size arz etmek istiyor. Ben kendisine söz veriyorum izninizle.

BAŞKAN – Peki dinleyelim.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Sayın Başkanım, ben de Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Biz ticari elektronik iletileri bu maddede düzenliyoruz. Maddenin birinci ve ikinci cümlesinde bir yani aynı gerçek ve tüzel kişi tacir tarafından aynı tür ürün ve hizmetlere ilişkin ticari iletinin onayı tanımlanıyor ve burada kesin bir irade var. Önceden onayları alınma şartı getiriliyor. 8'inci maddenin birinci fıkrasında da alıcıların her zaman hiçbir gerekçe göstermeksizin bunu reddetme hakkı düzenleniyor. Öncelikle bunu tekraren ifade etmek istedim. Şimdi yönetmelikle ilgili alt komisyon çalışmalarında Bakanlığımızın görüşünü ben komisyona arz etmişim ancak Komisyonun 13'üncü maddede yönetmeliklerle ilgili genel bir yetki var takdiri üzerine burada ayrıca bir yönetmelik ifadesine veya yönetmelik yetkisine gerek olmadığı kanaatine biz de katılıyoruz. Sayın Aksoy'un yönetmelikle ilgili talebi, hassasiyeti 13'üncü maddede diğer bakanlıkların da görüşünü almak suretiyle Bakanlığımızca çıkartılacak yönetmeliklerle karşılanır. Bu maddede yapılacak düzenlemeler de aynı yetki çerçevesinde bir yönetmelikle düzenlenecektir ve bu yönetmelikte biz bu maddede kastedilmeyen veya verilmeyen bir hakkı düzenlemeyeceğiz. Bu maddedeki tanımlanan yetkinin kullanımına ilişkin usul ve esasları düzenleyeceğiz ve bunu düzenlerken ilgili bakanlıklarla, işte Haberleşme, Ulaştırma Bakanlığımızla, Adalet Bakanlığımızla, Maliye Bakanlığımızla görüşerek onların görüşlerini alarak yapacağız.

Şimdi, ikinci husus da bu maddede düzenlenen üçüncü cümlede. Eğer tüketici kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla iletişim bilgilerini vermişse bununla ilgili hususlar o cümlede düzenleniyor. Bakın, yani bu fıkrada iki tane unsur var, birisi ilk kez yani bir gerçek ve tüzel kişi tacir tarafından ilk kez aynı tür ürün ve hizmetlerle ilgili gönderilecek SMS ve maillerle ilgili ki bunun işte yönetmelikle belirlenecek olan şeklidir, usul ve esaslarıdır. Sektör mensupları, bu konuda birikimi olan milletvekillerimiz çok güzel ifade etti. Biz de sektörün görüşlerini alarak bu ilk onayın nasıl alınacağına ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirleyeceğiz ve bunu belirlerken ticaretin önünü kapatmayacak, ticaretin gelişimini engellemeyecek ama Bakanlığın bir diğer görevi olan 4077 sayılı Kanun çerçevesinde yürüttüğümüz tüketicinin korunması esasını da ihmal etmeden yapacağız. O dengeyi yani ticareti düzenleyen ve elektronik ticaretin gelişmesiyle ilgili bir görevi de üstlenen Bakanlığımız ilgili bakanlıklarla da işbirliğiyle yapacaktır.

Şimdi, benim önerim finans sektörünün sanıyorum burada ciddi bir kaygısı var, üçüncü cümlede son bölüme "bakım ile sözleşmenin yenilenmesi" ibaresinin eklenmesiyle hassasiyeti karşılayabileceğimizi ve bu ifadenin de maddenin ruhundan, maksadından bir eksilme oluşturmayacağı kanaati var bizde.

BAŞKAN – Nasıl? Bir daha...

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL - "Kullanım ve bakım ile sözleşmenin yenilenmesine" ibaresi. Yenilenmesine ilişkin ticari elektronik iletiler için ayrıca onay alınmaz. Yani burada zaten bu cümlede tüketicinin iradesi var. Yani kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla alıcının iletişim bilgilerinin verilmesi hâlinde. Bizim yönetmelikte esas alacağımız temel cümle de bu. Yani tüketici kendi iletişim bilgilerini kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla vermiş ve belki buradan bir ürün... Burada bir ticari ilişki söz konusu. Bir ürün almış veya bir hizmet tanıtılmış kendisine. Bu cümlenin üçüncü yani bu fıkranın üçüncü cümlesi bunu tanımlıyor Sayın Başkanım. Yani kendisiyle bir ticari iletişim kurulmuş ve burada kendisine soruluyor: "İletişim bilgilerini kendi iradenle bize veriyor musun?" Bunu bir kabul sayıyor. Biraz önce sanıyorum YASED'ten hanımefendinin ifade etmek istediği şey de buydu, bir kabul bu ve aynı tür ürün ve hizmetlerle ilgili zaten alt komisyonda genel kabul edilen bir anlayış var burada yani mal ve hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve değişiklik ve kullanıma ilişkin ticari elektronik iletiler için ayrıca onay alınmayacağı zaten bu fıkrada var. Benim ilave önerim burada: Bakım ile ki bakım da var düzeltiyorum, sözleşmenin yenilenmesine ilişkin bir ibare. O da sanıyorum finans sektöründe yani bir sözleşme yapılmış tüketiciyle. Bir ürün satın alınmış bunun sonucunda soruyor tüketiciye: "Aynı ürün veya aynı ürünün bir türevi var bunu istiyor musun?" Daha önce tüketicinin kabulü var, iletişim bilgisini vermiş, bir ürün almış veya bir hizmeti satın almış. Aynı türden bir ürünü veya bir hizmeti tekrar tüketiciye "ister misin?" diye soruyor. Dolayısıyla buradaki yönetmelik hassasiyetinin de 13'üncü maddede karşılanabileceğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki teşekkür ederim.

Buyurun Hocam.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben öncelikle hepinize teşekkür ediyorum, gerçekten herkesi sabırla dinledim. Tabii, sektör burada çok fazla sayıda temsil ediliyor, bir defa onun altını çizelim. Hakikaten burada eğer ticaret hukuku anlamında konuşacak olursak ciddi bir haksız rekabet var çünkü karşı görüşün hiçbir tanesi yok ve karşı görüşü savunmak tamamen benim üzerime düşüyor, o yüzden hakikaten bunu elimden geldiği kadar savunacağım.

Şimdi ben öncelikle şunu söylemek istiyorum Sayın Başkanım: Ben ticaret hukukçusuyum ve bilişim hukukuyla da çok uzun zamandan beri ilgileniyorum. Ticaretin önünü kapamak gibi bir tasarı benim önümden hiç geçmez, komisyona getirilen bütün teklifleri de yani bu ilk çalışmadaki Komisyona getirilen bütün teklifleri de sektöre uymasına rağmen ben reddettim çok açık seçik söylüyorum. Şimdi gelelim şeye. Şimdi bizim bugüne kadar, şu ana kadar konuşulan şeylerin gerçekten hiçbir tanesine hak verme imkânım olmadı. Neden? Çünkü bir kere elektronik ortamda reklamı getirdik SMS'e tıkdık. Böyle bir şey yok. Yani bununla ilgili ben gerçekten sayfalarca makale yazdım. Hani Yaşar Nuri Öztürk bir programda diyor: “Yazıyorum yazıyorum kimse okumuyor” diye. Şimdi hakikaten eğer reklamın sadece SMS reklamı olduğunu bana birisi söylerse hakikaten ben kızmaya başlıyorum yani bu o kadar büyük bir alan ki, elektronik ortamdaki alan. Yani siz bir sayfaya girdiğiniz zaman sayfanın üzerindeki kadının üzerine doğru mauseyi gezdirdiğiniz zaman oradaki eteğin üzerinde fiyatı çıkmaya başlıyor yani biz sadece bu alanı daralttık. Neden? Çünkü bu ilgili sektördeki arkadaşlarımız burada da ondan.

Şimdi tekrar geri gelmek istiyorum. Hani bir başka gerekçe var. Ya biz bunu benimserseniz herkes yurt dışına kaçır. Zaten kuralı koyduğumuz herkes, kaçmak isteyen herkes yurt dışına kaçacak. Hemen size bir örnek vereyim: Ödül kazandınız mesajları biliyorsunuz bugün Türkiye'den atılıyor ve bu ödül kazandınız mesajlarını takip ettiğiniz zaman, şikâyet ettiğiniz zaman ola ki bir vatandaş 200 lirasını kaptırdığı zaman İstanbul Ticaret Odasına bir vatandaşa diyor ki, İstanbul Ticaret: “Bu bizim seçkin bir üyemiz.” Şimdi, bir defa bütün bu mesajların zaten önünün kesilmesi gerekiyor. Yurt dışına kaçabilir mi? Her şeyin bir maliyeti var yani yurt dışına kaçabilir, o maliyete eğer katlanıyorsa bizim bu yurt dışına kaçacaklarımız zaten illegal olanlar yurt dışına kaçacak kuralı opt-in ya da opt-out hangisini koyarsak koyalım yurt dışına kaçacak zaten. Yani herhangi bir kural getirilme zaten kaçacaklar kaçacak. Dolayısıyla bu bir gerekçe değil. Hani yurt dışına aktardığımız zaman devlet güvenliği tehlikede. Devlet güvenliği bundan dolayı tehlikede değil ki. Yani çok özür dilerim ama hayır, ben bilişim güvenliğiyle de çok yakından ilgileniyorum. Devlet güvenliğinin bundan dolayı tehlikeye düşmesinin bir tanecik sebebi var, o da bizde veri güvenliğinin sağlanmaması. Bununla ilgili değil bu. Benim bütün verilerim herkesin elinde. Bunu devlet olarak biz koruyamadığımız için varız. Sonra “Elektronik ticareti daraltacak mı?” Bakın, burada aksi fikri söyleyen ve bu iş yapanların en az yarısı kadar insanlar biz temiz bir şekilde bu iş yapıyoruz ve biz bunu destekliyoruz da diyorlar ve bunu alt komisyon üyelerine de açıkça beyan ettiler.

Şimdi sisteme tekrar bakmak istiyorum. Bir de Emin Bey: “Tüketici dernekleri var mıydı?” dedi. Tüketici dernekleri konfederasyonunun üyeleri bizim kanun komisyonumuzun da, çalışma komisyonunun da üyeleri. Onların gelip gittikleri tek mesele buydu. “Ya bizi kurtarın bundan” diyorlar.

Şimdi bunlar nasıl zarara uğrar? Yani hukuken, hani ben taraflar arasında dediğim gibi ne tüketiciler ne de tacir. Bir defa hukuki zemini sağlam bir şekilde oluşturmalıyız. Bizim cep telefonumuz ya da elektronik postamız bizim özel hayatımızın bir parçasıdır yani benim özel hayatım, benim mahremim, evimin içi. Siz buna geliyorsunuz. Ben dışarıdaki hiçbir elektronik reklamı yasaklayın demiyorum ki, yasaklayalım da demiyorum ama siz bana habire sürekli olarak mesaj geliyor ve bu beni rahatsız edebiliyor. Az önce Emin Bey'e gelen mesela bilmem ne rumuzlu üyeden mesaj var. Bunun gibi mesajların her birisi aslında gelebiliyor. Sonra “Bunun tüketiciye hiç zararı yok.” diyor. Ben çok basit bir örnek vermek istiyorum. Yurt dışına çıkan arkadaşlarımız cep telefonu ile hiç konuşmadığını varsayalım. Sadece diyelim ki sabit 50 lira ödüyorsa yurt dışına dört gün çıkarsa bu 100 liraya çıkacaktır faturası. Neden? Çünkü size gönderilen elektronik postalar ya da SMS'ler sizin kotanızı ve sizin mesaj şeyinizi dolduracaktır. Her tüketiciye yurt dışına... Yani bu tarafından da bahsedelim madem resmi bütün olarak görmek istiyoruz, tüketiciye getirilen bu masrafları da bir şey yapalım. Bu sadece parayla ölçebildiğimiz mesaj. Yurt dışında...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - İlk “Bu maili almak istiyor musunuz?” dediğinde...

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ama bakın orada başka bir şey var. Orada engelleyebiliyoruz, ona da geleceğim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Nasıl engelleyeceksiniz?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Bakın bir bankadan sadece bir bankadan bana gelen yurt dışına çıktığımdaki elektronik SMS bakın on beş tane, bir günde gelen mesaj sayısı. İsterseniz bankanın ismini de verebilirim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Eğer aynı firma size yurt dışında “Bunu almak istiyor musunuz?” dediğinde?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Hemen cevap vereyim. İlkinde gönderdiği zaman göndermeyin dediğim zaman ya da artık istemiyorum onu belki yurt içinde yapacak yurt dışında yapacak ama ben yüzde 90' ını zaten yurt içinde engellemiş olacağım. Dolayısıyla bir defa her halükârda tüketici burada faydalı.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - İkisnin arasındaki farkı hâlâ anlayamadım.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – İki arasında ciddi anlamda fark var. İnanın yüzde 90...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - “Bu maili almak istiyor musunuz?” dediğinde...

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ama muhtemelen o mesajlar daha Türkiye’de gelmiş olacak ve ben onun çoktan önünü kesmiş olacağım. Yani dolayısıyla burada her halükârda sistem bu bir yılın içinde oturacak.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - “Hayır” deyince engelliyorsunuz.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Şimdi oraya gelmek istiyorum. Opt-in opt-out sistemi. Arkadaşlarımız ısrarla opt-out sistemini benimseyelim dediler. Bu tasarı hazırlanırken spamlerle ilgili bu arada şunu açıkça söyleyebilirim: Yani hakikaten Türkiye’de ilk karşılaştırmalı Amerika’daki, Avrupa’daki makaleyi ya da bildiriye ben sundum ve ben çalıştım bu alanda, en fazla çalışanlardan birisi de benim. Yetmiş küsur tane ülkeyi dünyanın farklı ülkelerini inceledim. İki tane sistem benimseniyor, opt-out, opt-in. Opt-outu benimseyebiliriz dedim. Bakın, bunu Komisyonda olan arkadaşlarımızın her birisi hatırlar, alt çalışma komisyonunda. Sektör buna yanaşmadı. Neden? Çünkü sektöre birtakım ilave külfetler gelecekti. Bunlar nedir? Bir defa blackness dediğimiz listeyi bir defa mutlaka oluşturmamız gerekiyor yani buna ilişkin bir veri bankası oluşturacağız ki her istemiyorum denen bir kere o sisteme girecek, tanımlanacak, ondan sonra asla gönderilemeyecek. Bu bir külfet getiriyor, bir.

İkincisi, Amerika Birleşik Devletleri’nde olduğu gibi yapalım ama reklama birtakım sınırlamalar getiriyoruz. Bir defa gelen reklamın her birisinin nasıl bir reklam olduğu konusunda başında, başlığında açıkça tanımlayıcı bir işaret var. İşte porno içerikliyse porno yazacak diyelim, yok demir çelikse demir çelik. Bütün bunları tanımlamak zorundasınız. Daha da ötesi, bakın cezalara girelim. Arkadaşımız dedi ki: Cezaları oradan geçelim. Ben buna şey diyorum, bizim Nasrettin Hoca leyleği görmüş, kafasını bacaklarını kesmiş, işte şimdi kuşa benzedin diyor. Arkadaşımız dedi ki: Cezalarını görmeyelim. Sistem her sistem bir bütündür. Amerika Birleşik Devletleri’nde bir ila beş yıla kadar hapis cezası öngörüyor ve bakın her SMS başına 500 dolar ve bu toplu şekilde gönderilirse 2 milyonla 6 milyon dolar arasında para cezası var. Bakın bu bir sistemdir, biz bunu da benimseyebiliriz ama dendi ki bu sistem gerçekten sektöre yük getirecek bunu benimseyelim. Getirdiğimiz sisteme gelince, ben bunu da biraz anlatmak istiyorum.

Şimdi bizim getirdiğimiz sistem tüketiciyi gerçekten koruyor. Hep soft-ine bakın çok yakın bir sistem kurduk, Avrupa Birliğine bizim biliyorsunuz bizim bir de taahhütlerimiz var, oraya bir uyum göstermeliyiz ve oraya mümkün olduğu kadar uyum gösteren bir tasarı hazırladığımızı düşünüyorum.

Şimdi gelelim mesajlara, şimdi ilk mesajlar ücretsiz olsun. Türkiye’de şirket sayısı 1 milyona yakın. Türkiye’deki kurulu şirket sayısı 1 milyona yakındır. Yani şunları göze almamız lazım, ondan sonra bu işi normal tacir yani esnafı bunun içine katarsak normal ticari faaliyet burada bakın dikkat ederseniz herkes bu mesajları gönderebilecek, sadece tacir olmasına gerek yok. Dolayısıyla bizim maruz kalacağımız mesaj sayısı, şimdi kişi başına şöyle düşünün, belki günde 300, 500’e çıkacak ya da şu andakinden hiçbir şey değişmeyecek. Bunu mu istiyoruz? Yani ben işin doğrusu “önceden onay alınmak kaydıyla” cümlesinin muhafaza edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Biz burada bakın ben taraflardan herhangi bir sektörün oyuncusu değilim. Bir tarafın temsilcisi değilim ama adil bir sistem olarak baktığımız zaman bir defa bizim bu sistemi tesis etmemiz gerekiyor, bu bir.

İkincisi, bir hukukçu olarak baktığım zaman cep telefonu benim özelimdir. Yani az önce Ümit Bey de söyledi, arıyor adam beni, toplantının ortasındayız. Bir anda karşımda, ben efendim falanca sigortadanım. Yani niye arıyorsun kardeşim, benden izin aldın mı? Bana her türlü şeyin pazarlamasını yapıyorlar. Bunu gece 2’de arayanlar var. Şimdi bütün bunların engellenmesi gerekiyor.

Şimdi bir şey daha söyleyeyim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Bir şey sormak istiyorum.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Tabii buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - Şimdi 1 milyon firma var. Bize 1 milyon firmanın bize atacağı mailden bizi korumaya çalışıyorsunuz, doğru mu?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Telefonlarından da, SMS’lerinden de.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Peki, şu anda siz bu yasanın 6’ncı maddesi oylanıp geçerse 1 milyon tane firmanın bize ben bundan sonra size mail atmak istiyorum, istiyor musunuz, istemiyor musunuz demesinden nasıl kurtaracaksınız bizi?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Şöyle, bakın burada işte orada...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) - İkisinin arasındaki farkı anlamıyorum, 1 milyon tane mail gelirse birisinde hayır diyeceğiz, diğerinde evet. Evetle hayır arasındaki bizi korumadaki fark nedir?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Şöyle açıkça söyleyeyim: Bir defa tabii bu mesajı yani insanların şöyle bir şeyi var, insanlar artık yani tabii bu sorunuza uygulamayla cevaplamak lazım. Uygulamada bu olay nasıl gerçekleşecek? Uygulamada ben bir alışveriş yaparken ya da bir elektronik siteye girerken benden izin isteyecekler. Yani şu bizim mesajlarımızın hiçbirisi bize gelmeyecek. Yani böyle bir mesaj kimse göndermeyecek. Yani ben size... Yani tacir hiçbir zaman yani bu onay için bir yatırım yapmayacak. Yapanlar da ilk aşamada bertaraf edilecek ve bitecek. Yani bir kampanyayla biz bunu bitirmiş olacağız, ilânihaye bitirmiş olacağız. Dolayısıyla bu sistem bence bütün hepsini engelliyor. Ve dediğimiz gibi yani hem hukuken hem de iktisadi bakımdan yani insanları böyle zora sokan, yok insanlar ticari hayatı bitirecek bir tasarı falan değil. Bazı arkadaşlarımızın elinde -açık konuşmak gerekiyor bunu da- izinsiz birtakım veri tabanları var. Hemen ona da bu hususa da değinmek istiyorum. Çok ilginç bir şekilde Türkiye'de bakın sizin her birinizin cep telefonu herkesin elinde var. Mesela sizden kargo şirketi geliyor, yazmıyor musunuz telefonunu? Yazıyorsunuz. Bu şimdi size reklam yapabilmesi mi? Ben bankaya gittiğim zaman annemin kızlık soyadına kadar alıyorlar. Bakın, bu veriler onay anlamına gelmiyor. Zaten şu anda bankaların elinde, şu anda kargo şirketlerinin elinde, hatta şu anda belki Anadolu'da doğal gazın olmadığı yerde tüp gaz şirketlerinin de hatta bakkalların elinde bu zaten veri var. Bunlar eğer bir kere reklama başlarsa zaten biz yandık. Dolayısıyla sektör buradan bu tarafa başka bir yere doğru el değiştirecek ve bence yani biz dünyada olmayan bir sistemi getirmiş olacağız, cezaların öngörülmediği, hiçbir yaptırımın doğru dürüst öngörülmediği ama reklamın serbest olduğu. Yani eski sistemden hemen hemen hiçbir şey değişmeyecek. Dolayısıyla benim kanaatim burada son derece nettir. Çok fazla arkadaş konuştu, tek tek de cevap verebilirdim ama hepsine özetle vereceğim cevap budur.

BAŞKAN – Onun için sizi en sona bıraktım.

Hocamızın söylediği şey şu, özet olarak şunu söylüyor, diyor ki: "Kişinin telefonu ve maili onun özel hayatıyla alakalıdır. Dolayısıyla bunun üçüncü şahıslar tarafından izinsiz kullanılması sakıncalıdır." Yani esas temele oturttuğu nokta burası. "Ancak kişi kendisi diler ve isterse bunu önceden verirse ancak o bilgileri ve iletişime açabilir ama bu kişinin tamamen kendi tasarrufudur. Önüne gelen benim özel alanıma girmesin." diyor. Asıl tarifi temelinde telefon ve mailin kişinin özel alanı olması kabulünün üzerine de bu yorumu yapıyor. Doğru anlamışım değil mi Hocam? Peki.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Herkes herkesi telefonla arıyor, nasıl olacak?

BAŞKAN – Hayır, reklam bombardımanı açısından, ticari anlamda. Ben öyle anlamadım.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) - Son cümle ekleyeyim.

BAŞKAN – Peki, bu madde üzerinde iki saat oldu, son sözü alt komisyondan arkadaşına veriyorum. Bunu bir oylayalım, ondan sonra...

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ben son cümle söyleyeyim bu açıklamalardan sonra. Aslında sektör temsilcilerini çok dinledik, teşekkür ederiz. Gerek alt komisyon üyelerimiz şu andaki de Komisyon üyelerimiz gerçekten çok ciddi değerlendirmeler yaptı. Aslında komisyona gelen ilk kısma bakarsanız, ilk geldiği ana bakarsanız kanun tasarisinin orada ikinci paragraf yoktu. Aslında bu paragraf sektör temsilcilerinin değerlendirmeleri ve ihtiyaçları üzerine düzenlenmiş bir ikinci paragraftır. Nitekim sektör temsilcilerinin bana gelen yani bize gelen ben ve danışmanım, çok ciddi incelemeler yaptık yani araştırmalar yaptık. En sonunda Bakanlığımızdan bir arkadaşımız sözleşmeleri de ekledi yani ben şimdi daha önce alt komisyonda da okuduğum ama büyük oranda karşıladığına inandığım için onay verdiğim ilk çalışmada yaptığımız şeyi okuyacağım yani bu ilk paragraftan sonra yani bu onay iletilisi onay haricinde başka bir unsur içeremez. Onay, elektronik ileti veya yazılı alınabilir. Önceden yapılmış sözleşmelerle belirlenmiş iletişim onayları içerikleri de bu kanun hükümlerinde belirlenen asgari şartları taşımak şartıyla geçerlidir. Onay elektronik veya yazılı kayıt şeklinde saklanabilir. Alıcı tarafından verilen onaylar ilgili hizmet sağlayıcı dışında üçüncü taraflara alıcının onayı olmadan teşmil edilemez." Yani burada daha önce sürekli ve sözleşme şeklinde gelişen ilişkilere eklenen bu 2'nci paragrafın, bakın, bu tartışmalardan sonra, epey bir oranda karşıladığını düşünüyorum. Benim de hazırladığım öneri buydu. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, bu konuyla alakalı yeterli tartışmanın yapıldığını düşünüyorum. İki saattir görüşüyoruz.

Bakanlığımız, yani kurucu ve uygulayıcı Bakanlığımız bu konuda ortak bir şey üzerinde misiniz? Onu da öğrenmek istiyorum.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Bir söz daha alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Tabii, Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız son anda oraya bir cümle şey yaptı. Ben bu hâliyle oylanmasını istiyorum. Çünkü bakın, son dakika eklediğimiz her kelime, her cümle bizim öngörmediğimiz ve şu anda üzerinde düşünmediğimiz bir sıkıntıya yol açabiliyor. Bunun redaksiyon işi nasıl olsa sizin yetkinizde olduğu için redaksiyon aşamasında buna bakalım. Yani bakın, burada...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Redaksiyon değil, bire bir.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – O zaman bu şekilde geçelim. Neden? Çünkü, bakın, size hemen... Çok da tartışıldığı için Türk Ticaret Kanunu'nda hükümet komiserlerinin işte genel kurul toplantılarına katılmasına ilişkin bir düzenlemeyi çıkaralım, sorunu bitirelim diyoruz ama 422'nci maddede "Genel kurul toplantılarının geçerli olabilmesi için hükümet komiserinin imzası şart." diyoruz. Yani şunu söylemek istiyorum: Şu hâliyle bence karşılıyor ihtiyaçları. "Sözleşmelerin yenilenmesi" dediğimiz zaman şu gelecek karşıma. Bakın, mesela şu anda ilk aklımıza gelen mahzurlar, bana sürekli, tamam, biz bir taraftan opt-in' i savunuyoruz, izin almadan reklam gönderilmesin diyoruz ama bir şirket, ya ürünüm de çıktı, şunu da al, bu da sözleşmelerin yenilenmesidir ya da sözleşmeniz bitti, buna ilişkin başka sözleşmeler var, bunu yenilerken şunu da yenileyin gibi reklamlar gelebilecektir. Dolayısıyla hani üzerinde düşünmediğimiz son dakika kelimeleri her zaman hukukçular olarak bizi tedirgin ediyor. Ben görüşümü söylemiş olayım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Ünal Hocam, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, oradaki sözleşmeden kasıt nedir, onun çok tabii belirgin hâle getirilmesi lazım. Yani daha önceden alınan onay bir sözleşme mi sayılacak yoksa bir sigorta şirketiyle yaptığınız bir sözleşme var, sigorta poliçeniz var, yenilenecek, işte bir hafta kalmış, size gönderiyorlar. İşte sözleşmenin yenilenmesi o mudur? Bunun netleştirilmesi lazım, Hocam'ın dediği gibi.

Efendim, yönetmelik, az önce Bakanlıktan yetkili arkadaşlarımız... Zaten 9'un 2'sinde "Bu kanunun 3, 4, 5, 6, 7 ve 8'inci maddelerinde düzenlenen yükümlüklerin aracı hizmet sağlayacağı uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir." diyor. O sadece hizmet sağlayıcılarla ilgili. Orada yönetmeliğe atıf da var. Şimdi, bakın, burada "kabul" demek onaydır, bunu hepimiz biliyoruz. "Ret" demek de onay mıdır? Eğer "ret" demek de onaydır, "kabul" demek de onaydır diye kabul ediyorsak yönetmelikte zaten bu işin usul ve esaslarını belirleyecekler, kabul nasıl olacak, ret nasıl olacak ama yok efendim "kabul" onaydır ama "ret" onay değildir diye düşünülüyorsa buraya "önceden kabul veya ret onayları alınmak kaydıyla" diye yazabiliriz. Ama buna açıklık getirelim. "Kabul" de onaydır, "ret" de onaydır deniliyorsa yönetmelikte belirlensinler. Çıkacak sıkıntılara göre yönetmelikte değişiklik yapmak daha kolaydır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, yeterli müzakere oldu arkadaşlar

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, böyle kalmasının bir sakıncası yoksa oylayalım bitirelim artık.

BAŞKAN – Arkadaşlar, iki...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Affedersiniz, Sevgili Başkanım, benim sorunun cevaplandırılması bu yasanın uygulanmasında açıklık getirecek bir husustur. Yani yarın yasa uygulayıcıları bu onaydan kastın ne olduğunu buradaki verilecek cevap, yani Hükümetin vereceği cevaba göre şey yapacak. Buradaki "kabul" onaydır, "ret" de onay mıdır? Cevap versinler efendim. "Ret" onay değildir diyorsa ona göre düşünelim.

BAŞKAN – Peki.

Hocam, bu konuyu cevaplar mısınız.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Hemen şöyle söyleyeyim. Ünal Bey'in yönetmeliğe bırakma teklifini destekliyorum. Burada şimdi sistemi bir bütün olarak düşündüğümüz zaman önce izin alınmalı. Şimdi, bana ilk diyelim ki reklam gönderebilir miyim... Ben buna onay vermediğim zaman, yani sizin dediğiniz gibi "ret" de de aynı zamanda zımni olarak ret taraftarı olmuş oluyorum. Dolayısıyla bunu yönetmeliğe bırakıp, hani "kabul" ya da "ret" in, o daha uygun. Çok açık çünkü "kabul" ya da "ret" şeklinde bir onay ibaresi hukuken savunabileceğimiz bir şey değil çünkü sizin söylediğiniz gerekçelerle biz sadece "kabul" ü düzenliyoruz. Eğer kabul etmediyse aynı, hani tersinden bir ifadeyle "ret" de onay vermiş oluyor. Dolayısıyla yönetmeliğe bırakmamız gerekiyor bunu. Yani burada düzenlememiz, yönetmelikte düzenlememiz gerekiyor.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, 6'ncı maddenin birinci cümlesi, yani "Ticari ve elektronik iletiler, alıcılara önceden onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir" maddesini biz burada onayladıktan ve kabul ettikten sonra yönetmeliğe hiçbir şey bırakılamaz artık. Yönetmelik bunun üzerinde olamaz ki. Eğer ortada anlaşılamayacak bir şey varsa başka maddelerde şeklinde...

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Şeklini de belirleyecek.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama tamam da şimdi biz önce bunu kabul ediyor muyuz?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – "Kabul" veya "ret" kelimesinin reklamın en altına mı konacak, en üstüne mi konacak?

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ünal Bey, onlar önemli değil.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – "Tuşa basınca ne olacak?"

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ama iki saattir tartıştığımız o değil. O işin en kolay kısmı. Bütün mesele burada önceden onay mı alınacak, yoksa ilk defa gönderilecek ve ret mi edilecek? O burada kabul edildikten sonra yönetmelikte buna yapacak bir şey yok. Ona biz karar vereceğiz burada.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Hocam, buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben çok hızlıca Ümit Bey'in şeyini söyleyeyim. Kabul ya da reddi sadece elektronik posta olarak düşünmemek lazım. Elektronik postadaki... Yönetmelikte ne düzenlenir? Kabul ya da redde ilişkin hususlar, açıklık, yukarıda, aşağıda olması, şekli, büyüklüğü, puntoları düzenlenebilir, bir. İkincisi, diğer onayların şekli. Mesele Çiçek Sepeti'ne giriyorsunuz, bir çiçek alıyorsunuz, orada "Size artık benzeri reklamlar gönderebilir miyim?" diye soruyor. Siz kutucuğu tıkladığınız zaman size elektronik postalar geliyor yeni ürünleri çıktığı zaman. Yani bunun gibi.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Benim söylediğim o değil. Benim söylediğim şu: Sadece bizim iki saattir tartıştığımız bir tek cümle. Altındakiler yönetmelikle düzenlenir. O madde de şu, birinci cümle: "Ticari elektronik iletiler alıcıların ancak önceden onayları alınmak suretiyle gönderilebilir." İki saatten beri tartıştığımız bu. Biz burada karar verdikten sonra diyelim ki "evet" dedik, ondan sonra yönetmeliğe bir şey kalmaz, "hayır" dedik, gene yönetmeliğe bir şey kalmaz. Altakilere kalır. Onun için biz maddenin değişmesini tartışıyoruz.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben, tabii, bu birinci cümlenin böyle kalması gerektiğini söylüyorum, bu düşüncede olduğumu söylüyorum. Yine de yönetmelikle düzenlenebilecek çok şeyin de olduğunu söylüyorum ama bu epey bir süre alacak.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Affedersiniz. Cevapsız kalırsa bu, belli bir periyotta bir daha göndersin. Yani bu, burada yönetmelikle belirlensin. Mesela ne "kabul" dedi ne "ret" dedi, cevapsız kaldı. Bir ay sonra mıdır, üç ay sonra mıdır, bir daha bir gönderme hakkı bulsun. İlanı haye ömür boyu bir daha göndermesin diye bir şey olmaz.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ünal Bey haklı söylüyor. Biz, hafta Ünal Bey'le geçen haftalarda görüştüğümüzde de şu örneği vermiştim. Avukata biliyorsunuz reklam yasağı vardır. Avukatlardan bir tanesi "Temizlikçi arıyorum" diye gazeteyle ilan verirse biz kural olarak bu ilk reklamı ya da hani, mutlak bir reklamı, bir hafta, iki hafta temizlikçi bulusaya kadar... Ama avukatın bir tanesi bir yıl boyunca aynı köşede görünür yerde diyor ki: "Ben temizlikçi arıyorum. Avukat bilmem ne" diye. Mahkeme, yani bizim mahkeme uygulamalarımız ya da hukuk uygulamalarımız bunu reklam sayıyor. Biz her somut olayda, hani bir hafta, iki hafta diye kendimizi sınırlandırmayabiliriz. Beki hani bakanlık yönetmeliğe de bunu belirleyebilir. Olayın oluşuna göre hani bir kere gönderdin, bir daha gönderemezsin değil. Ben o noktada sizinle hemfikirim. Bunun ayrıntısı mesela yönetmelikte düzenlenebilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Bu konuda her iki Bakanlığın bir farklı görüşü yoksa... Aynı konuda mutabık mısınız, bu maddenin bu metin hâliyle?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BİROL ERDEM – Başkanım, alt komisyon bunun üzerinde çalışmış ve maddeyi genişletmiş. Daha önce ticari ilişki kurulmuşsa bunların ne şekilde ileti gönderebileceğini de yazmış. Biz bunun yeterli olabileceği kanaatindeyiz çünkü "değişiklik" diyor. Mal ve hizmetlere ilişkin değişiklikleri iletebilecek, kullanıma ilişkin hususları iletebilecek. Bu bakımdan, bunların yeterli olduğunu düşünüyoruz. Üzerinde teknik komisyon ve sektör de olduğu bir ortamda tartışılmış ve burada mutabık kalınmış. Biz bunun arkasındayız Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sizin bir sözünüz var mı Sayın Müsteşarım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, buradaki “kullanım” ibaresinin Adalet Bakanlığımız, sözleşme yenilenmesini de içerdiğini ifade ediyor. Sözleşme yenilendiğini içeriyorsa biz mevcut metinde mutabıkız ama içermiyorsa sözleşme yenilenmesini dercetmenin, ya da “insert” etmenin doğru olacağı kanaatindeyiz. Takdirinize arz ederiz. Sağ olun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu konuda gerekli tartışmaların, hatta sınırların da ötesinde bir tartışmanın olduğu açık. Dolayısıyla bunun yeteri kadar müzakere edildiğini düşünüyorum.

İki farklı görüş var. Bunu oylarınıza sunmak istiyorum. Herhangi bir önerge hazırlanmadı ama görüş itibarıyla “Ticari elektronik iletiler, alıcılara onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay Bakanlık tarafından detayları yönetmelikle hazırlansın.” diye bir görüş var. Her iki Bakanlığın da üzerinde ittifak ettikleri -benim gördüğüm kadarıyla- diğer bir görüş “Bu 6’ncı madde olduğu gibi bu hâliyle kalsın ve bu zaten hem tüketiciyi hem de sektörde ciddi iş yapanların problemini karşılar.” diye iki farklı görüş var. Bu konuda ben oylarınıza sunacağım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizle) – Sayın Başkanım, mevcudunu oya sunalım, daha sonra önergeye göre sunalım.

BAŞKAN – Önerge hazırlanmadı ama böyle bir şey var. Mevcut 6’ncı maddeyi olduğu gibi sunacağım ama böyle farklı görüş de var.

Hükümetin üzerinde ittifak ettiği 6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde olduğu hâlde kabul edilmiştir.

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Olduğu gibi” Sayın Başkanım.

BAŞKAN – “Olduğu gibi” dedim. Nasıl dedim?

ALİM IŞIK (Kütahya) – “Olduğu hâlde” dediniz de “Olduğu gibi” dersiniz.

BAŞKAN – “Olduğu gibi,” evet, özür dilerim.

Dolayısıyla 6’ncı madde bu taslağın üzerinde en çok konuşulan, en çok tartışılan maddesiydi. Bu konuda gerek sivil toplum örgütlerinin gerekse komisyon üyesi arkadaşlarımızın katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkanım, bununla ilgili yine yönetmelik hazırlanacak zaten.

BAŞKAN – O zaten var ama orada esas önceden onay alınması. Yani burada esas olan şey şu: Kişinin telefonu ve mail adresleri kişinin özel hayatıdır diye tarif edilip o şekilde bir hüküm kuruldu. 6’ncı madde bu hâliyle hem sektöre hem de Bakanlığa hayırlı olsun.

Şöyle yapalım: Yarın factoring’le ilgili şey gelecek, onunla ilgili bir bilgi alma ve alt komisyon, onu bitirir bitirmez de buna başlayalım mı?

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bunu bitirip ona geçelim.

BAŞKAN – Onlara söz verdik, saat verdik.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Başka madde yok, devam ederiz Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

Peki, ben önümüzdeki hafta kalan kısmına devam etmek üzere kapatmadan önce Hocam’ a bir söz veriyorum.

Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Benim çok önceden planlanmış bir gezim var. Bir sonraki haftaya bırakalım eğer derseniz. Gelecek hafta değil, sonraki hafta değil.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Belki yarın bitiririz.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Yarın varsa yarın biter aslında çünkü asıl tartışacağımız maddeleri tartıştık.

BAŞKAN – Yarın birleştirebilir miyiz? Plan Bütçeye on gün içinde vermek zorundayız. Bundan sonrası çok uzun sürmez ama, hızlı bitiririz. 10.00’da başlarsak bir saatte bitirir miyiz bunu?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Burada tartışmalı kısımlar bitti. Öyle yapalım. 10.00’da başlayalım, 11.00’de bunu bitirelim, 11.00’de öbürüne başlayalım.

Peki, çok teşekkür ederim.

Hocam’ın iki şeyi var alalım.

Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Sayın Başkanım, öğleden sonra vaktiniz yok mu acaba? Sizin Genel Kurul toplantısından sonra gelsek.

BAŞKAN – Genel Kurul çalıŐırken toplantı yapamıyoruz Tüzük gereği.

Yarın saat 10.00'da bitirmek üzere toplanıyoruz.

Kapanma Saati: 13.16